

«КЕЛІСЕМІН»

Әйтеке би аудандық білім бөлімі ММ
білім басшысы: Б. Д. Сейлханов

12»

«БЕКІТЕМІН»

«Талдық негізгі орта білім беретін мектебі»
КММ директоры: К. Л. Аманов

12»

Ақтөбе облысының білім басқармасы

Әйтеке би ауданының білім бөлімі» ММ

«Талдық негізгі орта білім беретін»

коммуналдық мемлекеттік мекемесі

2022 – 2023 оқу жылындағы оқу жұмыс жоспары

Бағыты: жаратылыстану-математикалық

2022-2023 оқу жылына арналған ЖҰМЫСТЫҚ ОҚУ ЖОСПАРЫ

ТҮСІНІК ХАТ

2022-2023 оқу жылында ерекшеліктердің бірі оқу жылының ұзақтығы 1-сыныптарда 35 оқу аптасын, 2-9 сыныптарда – 36 оқу аптасын құрайды

Бастауыш білім берудің үлгілік оқу жоспарының оқыту қазақ тілінде жүргізілетін 1 сыныптарына мынадай өзгерістер енгізілді:

«Әліппе» және «Ана тілі» пәндері оқытылады;

«Шетел тілі» және «Орыс тілі» пәндері оқытылмайды;

«Көркем еңбек» пәні екі пәнге бөлінді: «Еңбекке баулу» және «Бейнелеу өнері»;

Бастауыш мектептегі ҰОЖ өзгерістері 2022-2023 оқу жылының 1-сыныбынан білім алатын білім алушыларға қатысты. ҰОЖ өзгертулер кезең-кезеңімен енгізіледі:

1-сынып – 2022-2023 оқу жылы;

2-сынып – 2023-2024 оқу жылы;

3-сынып – 2024-2025 оқу жылы;

4-сынып – 2025-2026 оқу жылы

Бастауыш білім беру деңгейінің оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптарында вариативтік компоненттің апталық оқу жүктемесінің жалпы көлемі:

1-сыныпта – 1 сағатты;

2-сыныпта – 1 сағатты;

3-сыныпта – 1 сағатты;

4-сыныпта – 1 сағатты құрайды.

1-4 сыныптарда оқу жоспарының вариативті компонентінің сағаттарын математикалық сауаттылықты, математикалық сөйлеуді дамытуға бағытталған. «Математика» пәнін оқуға бөлу ұсынылды.

5-9 сыныптарда вариативтік компонент сағаттары «Жаһандық құзыреттер» курсына оқуға бөлінеді.

Талдық негізгі орта білім беретін мектебінің 2022-2023 оқу жылының оқу жұмыс жоспары 2022 жылғы 26 тамыздағы №1 педагогикалық кеңестің шешімі негізінде бекітілді. Оқу процесі санитарлық талаптарды қатаң сақтай отырып, дәстүрлі форматта оқытылады. Сабақ кестесін құруда мектеп әкімшілігіне әрбір сыныптағы пәндер бойынша оқу сағаттарының нормаларын, мектептің материалдық-техникалық базасы мен кадр ресурстарын ескере отырып, автоматтандырылған бағдарламаларды пайдалану ұсынылады. Білім алушылардың бір күндік және апта ішіндегі ой еңбегінің жұмысқа қабілеттілігі динамикасын ескеру және «Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» Санитариялық қағидаларының 4-қосымшасына сәйкес пәндерді қиындығына қарай саралау кестесін пайдалану қажет (ҚР ДСМ 2021 жылғы 5 тамыздағы № ҚР ДСМ-76 бұйрығы).

Талдық негізгі орта мектебінде барлығы – 44 оқушы бар.

Класс комплектілер саны - 7

Бастауыш білім беру деңгейінде класс комплекті саны - 4

Негізгі орта білім беру деңгейінде класс комплекті саны - 3

Жалпы орта білім беру деңгейінде класс комплекті саны –

Біріктірілген сыныптар: 5-6, 7-8.

Оқыту тілі- қазақ. Екі ауысымда. 5 күндік оқу жүйесімен оқытылады. Сабақтың ұзақтығы-45 минут.

**«Талдық негізгі орта білім беретін» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің
2022- 2023 оқу жылына арналған жұмыстық оқу жоспары:**

1) 1-4- сыныптарда білім беру процесі:

- ✓ ҚР Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының 2-қосымшасы «Бастауыш білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты
- ✓ ҚР Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 12 тамыздағы № 365 бұйрығы (өзгерістер мен толықтырулар енгізілген) «ҚР бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына 1-қосымша «Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптарға арналған бастауыш білім берудің үлгілік оқу жоспары»;

2) 5-9-сыныптарда білім беру процесі:

- ✓ ҚР Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының 3-қосымшасы «Негізгі орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты»
- ✓ ҚР Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 12 тамыздағы № 365 бұйрығы (өзгерістер мен толықтырулар енгізілген) «ҚР бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына 6-қосымша «Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптарға арналған негізгі орта білім берудің үлгілік оқу жоспары»;

Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « 12 » тамыздағы № 365 бұйрығына
1-қосымша
Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің
2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына
1-қосымша

**Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптарға арналған
бастауыш білім берудің үлгілік оқу жоспары**

Білім салалары және оқу пәндері		Сыныптар бойынша аптағылық сағат саны					Жалпы жүктеме, сағат
		1	2	3	4	аптағылық	жылдық

Тіл және әдебиет	6	11	11	11	39	1398
Әліпбе, Ана тілі	6	-	-	-	6	210
Қазақ тілі	-	4	4	4	12	432
Әдебиеттік оқу	-	3	3	3	9	324
Орыс тілі		2	2	2	6	216
Шетел тілі		2	2	2	6	216
Математика және информатика	4,5	5	6	6	21,5	769,5
Математика	4	4	5	5	18	644
Лифрлық сауаттылық	0,5	1	1	1	3,5	125,5
Жаратылыстану	1	1	2	2	6	215
Жаратылыстану	1	1	2	2	6	215
Адам және қоғам	1	1	1	1	4	143
Дүниетану	1	1	1	1	4	143
Технология және өнер	3	2	2	2	9	321
Мұзыка	1	1	1	1	4	143
Көркем өнбек		1	1	1	3	108
Еңбекке баулу	1				1	35
Бейнелеу өнері	1				1	35
Дене шынықтыру	3	3	3	3	12	429
Дене шынықтыру	3	3	3	3	12	429
Инварианттық оқу жүктемесі	18,5	23	25	25	91,5	3275,5
Инварианттық компонент						
Бариятивтік компонент						
Мәселенді-қозғалымалы сипаттағы өзек және топтық сабақтар	1	1	1	1	4	143
«Ажайып математика»	1				1	35
«Есептеп үйренейік»		1			1	36
«Қызықты математика»			1		1	36
«Математика»				1	1	36
Бариятивтік оқу жүктемесі	1	1	1	1	4	143
Бариятивтік оқу жүктемесі	1	1	1	1	4	143
Бариятивтік оқу жүктемесі	19,5	24	26	26	95,5	3418,5

Бастауыш білім беру бағдарламасы негізінде 1-4 сыныптарға вариативтік компоненттен белсенді-қозғалмалы сипаттағы жеке және топтық сабақтарға төмендегідей сағаттар бөлінді

Сынып	Курс атауы	Сағат саны		Вариативтік компонент	Мақсаты
		Апталық	Жыл бойы		
1 сынып	«Ғажайып математика»	1	35	Белсенді-қозғалмалы сипатағы жеке және топтық сағат	Оқушылардың математика пәніне қызығушылығын, ынтасын арттыру
2 сынып	«Есептеп үйренейік»	1	36	Белсенді-қозғалмалы сипатағы жеке және топтық сағат	Математикалық сауаттылықтарын қалыптастыруға жағдай жасау
3 сынып	«Қызықты математика»	1	36	Белсенді-қозғалмалы сипатағы жеке және топтық сағат	Көрнекі-бейнелі, логикалық және абстрактылы ойлауды қалыптастыру
4 сынып	«Математика»	1	36	Белсенді-қозғалмалы сипатағы жеке және топтық сағат	Оқушылардың математикалық сауаттылықтарын қалыптастыру

**Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптарға арналған негізгі орта білім берудің
оқу жоспары**

№	Білім салалары және оқу пәндері	Сыныптар бойынша апталық сағаттар саны						Жылдық
		5-6		7-8		9	Апталық	
I	Тіл және әдебиет	11	11	11	11	11	55	1980
1	Қазақ тілі	3	3	3	2	2	13	468
2	Қазақ әдебиеті	2	2	2	3	3	12	432
3	Орыс тілі мен әдебиеті	3	3	3		3	15	540
4	Шетел тілі	3	3	3	3	3	15	540
II	Математика және информатика	6	6	6	6	6	30	1060
5	Математика	5					10	340
6	Алгебра			3	3	3	9	324
7	Геометрия			2		2	6	216
8	Информатика	1		1		1	5	180
III	Жаратылыстану	2	2	7	8	8	27	972
9	Жаратылыстану	2					4	144
10	Физика			2		2	6	216
11	Химия			2		2	5	180
12	Биология			2		2	6	216
13	География			2	2	2	6	216
IV	Адам және қоғам	3	3	3	3	4	16	576
14	Қазақстан тарихы	2	2	2	2	2	10	360
15	Дүниежүзі тарихы	1	1	1	1	1	5	180
16	Құқық негіздері					1	1	36
V	Технология және өнер	3	3	1	1	1	9	324
17	Музыка	1					2	72
18	Көркем еңбек	2		1		1	7	252
VI	Дене шынықтыру	3	3	3	3	3	15	540
19	Дене шынықтыру	3		3		3	15	540
Инварианттық оқу жүктемесі		28	28	31	32	33	152	5472
		42		48				
Жаһандық құзыреттіліктер		0,5	0,5	0,5	0,5	1	3	108
Жаһандық құзыреттіліктер		0,5	0,5	0,5	0,5		0,5	72
«Зайырлылық және дінтану негіздері»						1	1	36
Жеке және топтық жұмыстар		-	-	-	-	-	-	-
Вариативтік оқу жүктемесі		0,5	0,5	0,5	0,5	1	3	108
Оқу жүктемесінің жоғарғы шекті көлемі		28,5	28,5	31,5	32,5	34	155	5580
		43		49				

**Негізгі орта білім беру бағдарламасы негізінде 5-9 сыныптарға вариативтік компоненттен
«Жаһандық құзыреттілікке» төмендегідей сағаттар бөлінді**

Сынып	Курс атауы	Сағат саны		Вариативтік компонент	Мақсаты
		Апталық	Жыл бойы		
5 сынып	«Жаһандық құзыреттілік»	0,5	18	Жаһандық құзыреттілік	Жаһандық азаматтық құзыреттерге ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру
6 сынып	«Жаһандық құзыреттілік»	0,5	18	Жаһандық құзыреттілік	
7 сынып	«Жаһандық құзыреттілік»	0,5	18	Жаһандық құзыреттілік	
8 сынып	«Жаһандық құзыреттілік»	0,5	18	Жаһандық құзыреттілік	
9 сынып	«Зайырлылық және дінтану негіздері»	1	36	Жаһандық құзыреттілік	

№1 «6»2022ж
Пед кеңесте қаралды

Бекітемін К.Л.Аманов
Талдық НОББМ директоры

Келісілді Б.Д.Сейтханов
Әйтекеби аудандық білім бөлімінің бастығы

Тақырыбы:
«Ғажайып математика»
/белсенді қозғалмалы сипаттағы және топтық сабақтар/

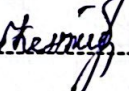
Сыныбы:1

Орындады: Сартаева Г.Б.

Бастауыш класс мұғалімі
Ә/Б отырысында қаралды

Қазыбекова Г.С. Ә/Б жетекшісі

№ 1 хаттама 25 күні 08 2022 ж

Тексерілді

Кенжебаева Г.Б.

Оқу ісінің меңгерушісі

Түсінік хат

Білім берудің бүгінгі күнгі талабы - оқушының жан - жақты іс-әрекеттік қабілетінің дамуы. Ежелгі замандардан бері өскелең ұрпақтың дамуында математиканың алар орны ерекше. Математика ғылымының өзге ғылымдар мен техниканың қарқынды дамуына қосар үлесі аз болған жоқ. Математика — барлық ғылымдардың логикалық негізі болғандықтан да, математика оқушының дұрыс ойлау мәдениетін қалыптастырады, дамытады, оны шыңдай түседі, оған қоса өзге салаларды дұрыс қабылдауға көмек береді.

Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша әзірленген «Ғажайып математика» таңдау курсының бағдарламасы педагогиканың түрлі аспектілері: қарым-қатынас жасау, белсенді оқу, зерттеуге негізделген оқуды негізге ала отырып әзірленген. Аталған аспектілер сындарлы оқыту теориясымен үйлеседі. Бұл бағдарламаны жазуда бала дамуының ең жақын аймағына сүйену керектігін ескердік. Нақты жаттығуларды орындау барысында дамыта оқыту идеясымен үйлесетін жаңа технологияны қолдануды мақсат тұттық. Баланың ой-өрісін дамытатын логикалық есептер шығаруға, қалжың есептерді талдауға, викториналық сұрақтарға, оқушылардың шығармашылық қабілетін дамытатын математикалық сандық ребустарға, қиынырақ есептерге уақыттың бөлінгені де дұрыс деп ойлаймыз.

Бағдарлама жаңартылған білім беру мазмұнының басты қағидаты - спиральділік негізінде құрылды, оның негізгі ерекшелігі:

- оқушы мектептегі оқу үдерісінің барлық кезеңінде тақырыпты немесе тапсырмаларды бірнеше рет қайталап оқиды;

- әрбір қайталап оқыған сайын тақырыптың немесе тапсырманың күрделілігі арта түседі;

- жаңа тақырыпты өту алдыңғы тақырыптармен тығыз байланысты және алдыңғы алынған ақпараттың мазмұны аясында қарастырылады.

Бағдарламаның негізгі басымдықтары:

- оқушы қайталап оқыған сайын ақпарат бекітіліп отырады;

- жеңіл идеялардан анағұрлым күрделі идеяларға қисынды жолмен ауысуды жүзеге асыруға мүмкіндік береді;

- оқушыларға бұрын алған білімін оқу мақсатына жетуде жетістіктерге қол жеткізу үшін қолдану ұсынылады.

Сонымен қатар, бағдарлама:

- оқушылардың білім, білік, дағдылары мен құзыреттіліктерін дамыту талаптарына сәйкес;

- оқушылардың жас ерекшеліктеріне және мүмкіндік өрісіне сай әзірленген;

Бағдарламаның мақсаты:

Оқушылардың математика пәніне қызығушылығын, ынтасын арттыру

Міндеттері:

- 1) оқушылардың жас ерекшеліктеріне қарай математиканы оқыту процесінде тәрбие жұмысын жүргізудің тиімді жолдарын анықтау;
- 2) оқу қызметінің жеке түрлерін жетілдіруге және оларды игеруге ықпал тигізетін тәсілдерді анықтап, оларды зерттеу;
- 3) теориялық материалдарды игеруді және есеп шығаруда кездесетін қиындықтар мен оқушылар жіберетін қателердің алдын алудың тиімді тәсілдерін табу;
- 4) оқушылар өздігінен орындайтын жұмыстардың тиімділігін арттыру жолдарын анықтау және зерттеу;

Негізгі мақсат:

Оқушылардың математикалық сауаттылықтарын қалыптастыру. Шығармашылық қабілеттерін, функционалдық сауаттылықтарын арттыру арқылы зейінін, еске сақтау, байқағыштық, қиялдау, танымдық іс-әрекеттерімен өздігінен білім алуға, ізденуге бейімдеу. Оқушының оқу мен жазу дағдыларын жетілдіріп, өз ойы мен пікірін еркін жеткізе алатын дара тұлға тәрбиелеу. Оқушылардың ғылыми дүниетанымын дамыту. Осы арқылы сандар мен фигуралар туралы ұғымдарды мысалдары арқылы айқын көрсету және шәкірттерде озық моральдық қасиеттер қалыптастыру. Математиканы оқыту үрдісінде оқушыларды саналы тәртіпке, белсенділікке, қиындықты жеңе білуге, бастаған істі аяғына дейін жеткізе білуге, табандылыққа, адалдыққа, жауапкершілікке т.б. адамгершілік қасиеттерге тәрбиелеу. Таңдау курсына мемлекеттік білім стандарты деңгейінде математикалық білім, білік және дағдыларын игерту. Оқушының ақыл-ойының математикалық стилін, интеллектуалдық және ерік пен сезімге қатысты сапаларын дамыту. Мектептің негізгі сатысында оқуға, меңгерген математикалық білімін өмірде қолдануға жан- жақты дайындауды жүзеге асыру. Математиканың өмірде болып жатқан нақты құбылыстарды жалпылауға және қоршаған болмысты танып-білуге көмектесетін ғылым болып табылатыны туралы түсініктердің қалыптасуына ықпал ету.

Күтілетін нәтиже:

Бірден онға дейінгі сандар тізбегі және кері тізбек (оннан бірге дейінгі тізбек) санауды; заттарды ұзындығы, массасы, бағасы және ауданы бойынша салыстыруды; заттарды санауды; есептік санау мен реттік санауды; заттардың кеңістікте орналасуы (оң жақта, сол жақта, жоғарыда, төменде, үстінде, астында, арасында, алдында, артында). қозғалыс бағыты (бір-біріне қарама-қарсы, бір бағытта, қарама-қарсы бағытта); заттардың пішінін, геометриялық фигураларды ажырата біледі; заттың көрнекілігі негізінде жауабы санау арқылы табылатын қосындыны (қалдықты) табуға, бірнеше бірлікке ұлғайтуға (кішірейтуге) берілген есептерді шығаруға бейімделеді.

Бір таңбалы сандар қатарының ретін атауды; қосумен азайтуға байланысты таңбалар мен терминдерді ажыратуды; қосудың ауыстырымдылық қасиетін 10 көлеміндегі қосу кестесін; геометриялық фигураларды; берілген ұзындығы бойынша кесіндіні салуды; миллион көлеміндегі сандардың натурал қатарының ретін және қосудың және көбейтудің қасиеттерін; жакшалы және жакшасыз санды өрнектерде арифметикалық амалдардың орындалуын ретін, тәртібін; есептің құрамдас бөліктерін және оны шығару үдерісін кезеңдерін біледі. Сандарды жазбаша көбейту баған түрінде және бөлу тәсілдерін үйренеді.

Мазмұндық бөлімі
1 – сынып аптасына 1сағаттан барлығы 35- сағат

1-сынып оқушыларына арналған «Ғажайып математика» факультатив сабағының негізгі мақсаты: оқушының ақыл ойын дамыту, ойлау қабілетін жетілдіру, пәнге деген қызығушылығын арттыру арқылы білімдерін қалыптастыру.

Бағдарламада 10 көлеміндегі сандарды кестелік қосу, азайту, теңдік, теңсіздік, сөз есеп шығару сияқты тақырыптар қамтылған. Берілген жаттығулар оқушының жас ерекшелігі мен қабілетіне сәйкес құрылған. Ұсынылған тапсырмалар математика сабағынан алған білімдерін тексеруге, оны толықтыруға, оқушының оқуға деген жауапкершілігін арттыруға көмектеседі.

Математика пәні шыдамдылықты, зеректілікті және еңбексүйгіштікті талап етеді. Бағдарламадағы берілген оқу материалдары осыны есепке ала отырып әзірленді.

Бағдарлама алты бөлімнен тұрады. Онда мектеп бағдарламасындағы материалдарды тереңдете отырып, логикалық есептерді шығаруға бейімдеу көзделген.

Сиқырлы сандар – баланың тақырыпқа деген қызығушылығын арттырады, қиялын дамытады.

Жиын - тәрбиелік жағынан алсақ ертегілер бірлік пен достыққа тәрбиелеп, жағымсыз қылықтардан алыс жүруге бейімдейді.

Кеңістікте бағдарлау - математика пәніне деген қызығушылығын арттырады.

Логикалық есептер - логикалық ойлауды, тапқырлықты, математикалық қырағылықты дамытып, дарынды балаларды таныта біледі.

Математикалық мақалдар – оқушылардың тілін ширатып, ойын түйіндейді, ой-өрісін дамытады.

Қызықты тапсырмалар - жас жеткіншектердің тапқырлығы мен дүниетанымын дамытып, дүниеге көзқарастарын қалыптастыруға үйретеді.

Шығармашылық тапсырма - орындау барысында оқушы оқып үйренген теорияның, не есептің жаңа қырларын ашады, өз ой-пікірін айтады, табылған мәліметтер бойынша қорытынды жасауға үйренеді.

Математикалық ребустар және сөзжұмбақтар – оқушылар ребустар және сөзжұмбақтар құрастыру арқылы ұшқыр ойға, тапқырлыққа, өздігінен жұмыс істеуге бейімделеді.

1-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Сиқырлы сандар»

«Ғажайып математика әлемі», яғни математика пәні және оның оқыту объектісі жайлы қарапайым түсінік беру, сандар жайлы түсінік беру.

2-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Санау білесің бе?»

Сандар жайлы түсінік беру. Заттарды санату.

3-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Сандармен амалдар орындау»

Сандар жайлы түсініктерін тереңдету. Санамақ түрлерімен таныстырып, оларды жаттату.

4-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Жиын»

Жиын туралы қарапайым түсінік беру. Жиын ұғымымен және элементтерімен таныстыру.

«Бір, аз, көп» ұғымдары.

5-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Жиын»

Жиын туралы ұғымдарын одан әрі тереңдету. Әртүрлі заттарды жиынға біріктіру ұғымын қалыптастыру, жиын элементтерін бөле білуге жаттықтыру. «Бір- көп» ұғымы.

6-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Жиын»

Жиындарды элементтерінің белгілері (нысандардың түсі, пішіні, өлшемі, материалы, әрекеті) бойынша құрып, жіктеу. Екі немесе одан да көп жиындардың біріктіру және жиыннан оның бөлігін ажыратып, көрнекі түрде кескіндеу. «Көп, біреу және бір-бірден» ұғымдары.

7-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Кеңістікті бағдарлау»

Заттардың кеңістікте орналасу қалпы (оң жақта, сол жақта, жоғарыда, төменде, үстінде, астында, арасында, алдында, артында). Заттарды жай ғана орналастыра салмай, белгілі бір тәртіппен орналастыруға үйрету.

8- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Кеңістікті бағдарлау»

Кеңістікті дұрыс бағытта білуге, заттың көлем, пішін, түсін ажырата білуге үйрету.

«Ненің қайда орналасқанын тап» ойыны.

9- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Біз не үйрендік?»

Оқушылардың алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау.

10-сабақ (1 сағат)

«Геометриялық фигуралар»

Тақырыбы: «Дөңгелек пен шеңбер»

Дөңгелек және шеңбер жайлы түсінік беріп беріп, олардың радиусы мен диаметрін қарапайым заттармен өлшеуге үйрету.

11-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Төртбұрыштар мен үшбұрыштар сыры»

Төртбұрыш пен үшбұрыштың түрлерімен таныстыру. Тапсырмалар орындау.

12-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Сан қырлы фигуралар әлемі»

Ойын: «Айналамыздағы фигуралар»

13-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математика біздің айналамызда»

Нүкте, сызық, сәулелер туралы мағлұмат беру. Айналамыздағы заттарды мысалға ала отырып, қиылысу нүктесі, сызық түрлері, сәулелер жайлы түсінік беру.

14-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Бізді қоршаған әлемдегі түзулер».

Параллель түзулер, перпендикуляр түзулер жайлы түсініктерін қалыптастыра отырып, сызықтарға назар аударту. Баланың зейінін, есте сақтауын, байқағыштығын, көзбен мөлшерлеуін дамыта отырып, ойын ұшқырлау.

15-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Сурет және мүсін»

Жазық және көлемді фигуралар жайлы түсінік беру. Ойын: «Ойлан, тап».

16-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Бұрыш. Бұрыштың түрлері»

Бұрыш, бұрыштың түрлері туралы қарапайым түсінік беру. Ойын «Кім жылдам?»

17-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Жер - ортақ үйіміз»

Шар денесі жайлы түсінік беру.

18-сабақ (1 сағат)

Біз не үйрендік?

Оқушылардың алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау.

19-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Есеп»

Есеп туралы ұғымдарын қалыптастыру, есепке байланысты терминдерді (шарты, сұрағы, шешуі, жауабы) меңгерту. Есептің қысқаша жазылуы туралы түсінік беру.

20- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Есептердің түрлері. Жай есептер»

Жай есептердің түрлері және оларды шығару жолдарымен таныстыру. Оқушылардың есеп шығару және есептеу қабілеттерін арттыру.

21-сабақ (1 сағат)

Біз не үйрендік? «Кім жылдам» ойыны

Оқушылардың алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау.

22- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Қызықты тапсырмалар»

«Ия және жоқ деп айтпаңдар» ойыны.

Ой толғаныс. Әр топ алдарындағы цифры жоқ постерге қайтадан осы ретпен орналастыру.

23- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Қызықты тапсырмалар»

«Адасқан көжектегі хайуанаттар бағына жеткіз» ойыны. Шытырман жолдардың ішінен баққа апаратын жолды сызып көрсету арқылы ойлау қабілеттерін дамыту.

24- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Қызықты тапсырмалар»

«Логикалық есептер қонақта» ойыны. Оқушылардың ой-өрісін кеңейту, логикалық ойлауын дамыту.

25- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Қызықты тапсырмалар»

«Жоғалған затты тап» ойыны. Заттардың санан ақырындап өсіре отырып сандар жинын құрастыру.

26- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Қызықты тапсырмалар»

«Компьютерлік ойындар». Оқушылардың миында нақты бейнелер құралып, қабылдауын жақсартуға

ептігін тигізеді. Есте сақтау қабілеттерін жақсартып, сөздік қорын дамыту.

27-сабақ(1 сағат)

Тақырыбы: «Қызықты тапсырмалар»

«Аяқталмаған суреттер» ойыны. Оқушылардың есте сақтау қабілетерін дамыту.

28-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық жаңылтпаштар»

«Жылдам, бірақ, қателеспе» ойыны.

Түрлі түсті екі сызыққа көп және аз заттарды орналастыруға жаттықтыру.

29-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Қызықты тапсырмалар»

Математикалық ребустар, сөзжұмбақтар шешуге үйрету.

30- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Шамалар»

Шаманың бірліктері және оның қатынасы. (Масса, ұзындық, сыйымдылық, уақыт, жылдамдық, жол, аудан).

Балаларды екі түсті жолақшаға берілген заттарды сан бойынша орналастыруға әрі қарай жаттықтыру.

31- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Әзіл есептер»

Шамаларға есеп құрастырып үйрену. Шамалар туралы қызықты есептер шығару.

32- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Білімділер» сайысы, ойындар.

33-сабақ (1 сабақ)

Тақырыбы: Өзіндік жұмыс. Оқушылардың алған білімдерін қорытындылау

34- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Біз не үйрендік?»

Оқушылардың алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау.

35- сабақ (1 сағат)

Қорытынды сабақ. Оқушылардың оқу жылы бойы алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау.

Нормативті бөлім
1-сынып.
Аптасына – 1 сағат. Жылдық сағат саны – 35

Р/с	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі	Өткізілу түрі	Білімдік қазына
1	Сиқырлы сандар Кіріспе	1	2.09	Ойын сабақ	«Ғажайып математика әлемі», яғни математика пәні және оның оқыту объектісі жайлы, сандар жайлы түсінік беру.
2	Санау білесің бе?	1	9.09	Практикалық сабақ	Сандар жайлы түсінік беру. Заттарды санату.
3	Сандармен амалдар орындау	1	16.09	Практикалық сабақ	Сандар жайлы түсініктерін тереңдету. Санамақ түрлерімен таныстырып, оларды жаттату.
4	Жиын. «Бір, аз, көп» ұғымдары	1	23.09	Практикалық сабақ	Балалардың топтардан жеке заттарды ажыратып алуға, «біреу», «көп», «аз» ұғымдары арасындағы қарым-қатынасты орнату.
5	Жиын. «Бір- көп» ұғымы	1	30.09	Сайыс сабақ	Өртүрлі заттарды жиынға біріктіру ұғымын қалыптастыру, жиын элементтерін бөле білуге жаттықтыру. Заттар арасындағы бір-біріне ұқсайтын жерлерін көрсету.
6	Жиын. «Көп, біреу және бір-бірден» ұғымдары	1	7.10	Саралай оқыту сабағы	Жиындарды элементтерінің белгілері (нысандардың түсі, пішіні, өлшемі, материалы, әрекеті) бойынша құрып, жіктеу. Екі немесе одан да көп жиындарды біріктіру және жиыннан оның бөлігін ажыратып, көрнекі түрде кескіндеу. Заттардың сәйкестіктерін табу. Сол топтағы бірнеше топтағыны топтарға бөлу, балалардың сөздік қорын толықтыру.
7	Кеңістікті бағдарлау	1	14.10	Практикалық сабақ	Заттардың кеңістікте орналасу қалпымен (оң жақта, сол жақта, жоғарыда, төменде, үстінде, астында, арасында, алдында, артында) таныстыру. Заттарды жай ғана орналастыра салмай белгілі бір тәртіппен орналастыруға үйрету.
8	Кеңістікті бағдарлау	1	21.10	Ойын сабақ	Кеңістікті дұрыс бағыттау білуге, заттың көлем, пішін,

					түсін ажырата білуге үйрету. «Ненің қайда орналасқанын тап» ойыны.
9	Біз не үйрендік?	1	28.10	Өзіндік жұмыс	Оқушылардың алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау.
10	Дөңгелек пен шеңбер.	1	11.11	Жарыс сабақ	Дөңгелек және шеңбер жайлы түсінік беріп беріп, олардың радиусы мен диаметрін қарапайым заттармен өлшеуге үйрету.
11	Төртбұрыштар мен үшбұрыштар сыры	1	18.11	Өзіндік жұмыс	Төртбұрыш пен үшбұрыштың түрлерімен таныстыру. Тапсырмалар орындау.
12	Сан қырлы фигуралар әлемі	1	25.11	Ойын сабақ	Айналамыздағы сан қырлы фигураларды тауып, олардың математикалық терминін атап үйрену.
13	Математика біздің айналамызда	1	2.12.	Саралай оқыту	Нүкте, сызық, сәулелер туралы мағлұмат беру. Айналамыздағы заттарды мысалға ала отырып, қиылысу нүктесі, сызық түрлері, сәулелер жайлы түсінік беру.
14	Бізді қоршаған әлемдегі түзулер	1	9.12	Ойын сабақ	Параллель түзулер, перпендикуляр түзулер жайлы түсініктерін қалыптастыра отырып, сызықтарға назар аударту. Баланың зейінін, есте сақтауын, байқағыштығын, көзбен мөлшерлеуін дамыта отырып, ойын ұшқырлау.
15	Сурет және мүсін	1	16.12	Аралас сабақ	Жазық және көлемді фигуралар жайлы қарапайым түсінік беру.
16	Бұрыш. Бұрыштың түрлері	1	23.12	Ойын сабақ	Бұрыш, бұрыштың түрлері туралы қарапайым түсінік беру. Мысалдар келтіру арқылы білімдерін тереңдету.
17	Жер – ортақ үйіміз	1	30.12	Зерттеу сабағы	Шар денесі жайлы түсінік беру. Жаратылыстану сабағымен байланыстыра отырып, зерттеу жүргізу.

	Біз не үйрендік?	1	13.01.23m	Өзіндік жұмыс	Оқушылардың алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау.
19	Есеп	1	20.01	Практикалық сабақ	Есеп туралы ұғымдарын қалыптастыру, есепке байланысты терминдерді (шарты, сұрағы, шешуі, жауабы) меңгерту. Есептің қысқаша жазылуы туралы түсінік беру.
20	Есептердің түрлері. Жай есептер.	1	27.01	Саралай оқыту сабағы	Жай есептердің түрлері және оларды шығару жолдарымен таныстыру. Оқушылардың есеп шығару және есептеу қабілеттерін арттыру.
21	Біз не үйрендік?	1	3.02	Өзіндік жұмыс	Оқушылардың алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау.
22	Қызықты тапсырмалар. «Ия және жоқ деп айтпандар» ойыны.	1	17.02	Ойын сабақ	Ой толғаныс. Әр топ алдарындағы цифрды жоқ постерге қайтадан осы ретпен орналастыру.
23	Қызықты тапсырмалар «Адасқан көжекті хайуанаттар бағына жеткіз» ойыны	1	24.02	Ойын сабақ	Шытырман жолдардың ішінен баққа апаратын жолды сызып көрсету арқылы ойлау қабілеттерін дамыту.
24	Қызықты тапсырмалар «Логикалық есептер қонақта» ойыны.	1	3.03	Ойын сабақ	Оқушылардың ой-өрісін кеңейту, логикалық ойлауын дамыту. Логикалық есептер шығаруға үйрету.
25	Қызықты тапсырмалар «Жоғалған затты тап» ойыны	1	10.03	Ойын сабақ	Заттардың санан ақырындап өсіре отырып сандар жинын құрастыру. Шапшандыққа баулу.
26	Қызықты тапсырмалар «Компьютерлік ойындар» ойыны	1	17.03	Аралас сабақ	Оқушылардың миында нақты бейнелер құралып, қабылдауын жақсартуға септігін тигізеді. Есте сақтау

					қабілеттерін жақсартып, сөздік қорын дамыту.
	Қызықты тапсырмалар «Аяқталмаған суреттер» ойыны	1	31. 03	Жарыс сабақ	Оқушылардың есте сақтау қабілеттерін дамыту.
28	Математикалық жаңылтпаштар. «Жылдам, бірақ, қателеспе» ойыны.	1	7. 04	Ойын сабақ	Математикалық жаңылтпаштар туралы түсінік беру. Ойын арқылы білімдерін дамыту.
29	Қызықты тапсырмалар Математикалық ребустар, сөзжұмбақтар шешу.	1	14. 04	Ойын сабақ	Математикалық ребустар, сөзжұмбақтар шешуге үйрету.
30	Шамалар. Шаманың бірліктері және оның қатынасы. (Масса, ұзындық, сыйымдылық, уақыт, жылдамдық, жол, аудан)	1	21. 04	Практикалық сабақ	Шамалар туралы түсінік беру. Тапсырмалар орындау арқылы білімдерін кеңейту.
31	Шамалар. Өзіл есептер.	1	28. 04	Аралас сабақ	Шамаларға есеп құрастырып үйрену. Шамалар туралы қызықты есептер шығару.
32	Білімділер сайысы	1	5. 05	Ойын сабақ	Оқушылардың алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау
33	Өзіндік жұмыс	1	12. 05	Өзіндік жұмыс	Оқушылардың оқу жылы бойы алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау.
34	Біз не үйрендік ?	1	19. 05	Өзіндік жұмыс	Оқушылардың алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау
35	Қорытынды сабақ	1	26. 05	Тест	Оқушылардың оқу жылы бойы алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау.

Ақпараттық-әдістемелік бөлім

Бағдарламаның мақсатына сәйкес оқушылардың математика пәніне қызығушылығын, ынтасын арттырумен қатар математикалық газет шығару, математикалық саяхаттар мен сайыстар ұйымдастыру, викториналар, ребустар мен жұмбақтар құрастырып, олардың шешімін табуға мүмкіндіктер туғызу арқылы математикалық сауаттылықтарын тереңдету жүзеге асады. Осы бағытта жасалған оқушылардың іс- әрекеті *қалыптастырушы бағалау* арқылы қолдау тауып отырады.

Қалыптастырушы бағалау оқу үдерісінің ажырамас бір бөлігі болып табылады, тоқсан барысында мұғалім тарапынан жүйелі өткізіліп отырады. Қалыптастырушы бағалауда баға, балл қойылмайды, мұғалім мен білім алушы арасында үздіксіз кері байланыс қамтамасыз етіледі. Қалыптастырушы бағалау кезінде білім алушылардың қателесуге, оны түзетуге құқығы бар. Бұл білім алушылардың мүмкіндігін анықтауға, қиыншылығын табуға, оң нәтижеге қол жеткізуіне көмектесуге, дер кезінде оқу үдерісін түзетуге мүмкіндік береді.

Қалыптастырушы бағалау барысында оқушылар: өз ойын еркін жеткізіп, өзіне-өзі баға беруге, сыныптастарын бағалауға үйренеді, *жеке, жұппен, топпен* жұмыс істей жүріп ынтымақтастыққа ұмтылады, бір-бірін тыңдауға, талдауға, салыстыруға, сабақты қорытындылауға, өз пікірін дәлелдей алуға үйренеді.

Мұндағы қалыптастырушы бағалау:

- тиімді кері байланыс беру,
- түртіп алу арқылы бағалау,
- ауызша және жазбаша бағалау,
- сұрақ қою арқылы бағалау,
- өзін-өзі бағалау,
- өзара бағалау және т.б. әдіс-тәсілдер арқылы жүзеге асырылады.

Мұғалім тарапынан:

- сабақ мақсатына сәйкес бағалау критерийлерін анықтап, оқушыларға ұсыну;
- оқушының қай деңгейге жеткенін дәлелдеуге көмектесетін бірлескен оқу ортасын құру;
- оқушыларды дамытуға жағдай жасайтын сындарлы кері байланысты қамтамасыз ету;
- оқушыларды бірін-бірі бірлесе оқытудың сапалы көзі ретінде қатыстыру қамтамасыз етілуі қажет.

Пайдаланылған әдебиеттер

Мұғалімдерге арналған:

1. Математикадан тест жинақтары . - 2001-2009 ж.ж.
2. Жанасбаева Ұ.Б. Логикалық және комбинаторикалық есептер. – Алматы, 2017 ж .
3. А.Б.Ақпаева, Л.А.Лебедева. Қарапайым математикалық түсініктерді калыптастыру. -Алматыкітап баспасы, 2012ж.
4. Ұ.Жұмаділдаева. Сандарға саяхат. – Алматы, 1997 ж.
5. А.Құралұлы. Ұлттық дүниетаным. – Алматы, 2002 ж.
6. Математика пәні бойынша бастауыш сынып оқушыларының логикалық ойлау және есептеу дағдыларын дамытуға арналған тапсырмалар жинағы. Көкшетау, 2010
7. Тестер жинағы. Алматы.Өнер 2005 баспасы.
8. Математикалық жазулар. Алматыкітап баспасы, 201

Оқушыларға арналған :

1. Б.М.Қосанов. Математикадан дидактикалық ойындар және қызықты жаттығулар. – Алматы, 1998ж
2. «Ойнайық та ойлайық». – Алматы,1996 ж.
3. Қызықты математика. – Алматыкітап, 1998 ж.
4. К. Ерешева, Г.Жамалбекова. Математикадан өзіндік және бақылау жұмыстары. – «Өлке» баспасы. – Алматы, 2009 ж.
5. Балалар журналы. №6.2018жыл «Балдырған»
6. Балалар журналы №2. 2008жыл «Айгөлек»

№ 1. 18»2022ж
Пед кеңесте қаралды

Бекітемін К.Л.Аманов
Талдық НОББМ директоры

Келісінді Б.Д.Сейітханов
Әйтекеби аудандық білім бөлімінің бастығы

Тақырыбы: «Есептеп үйренейік»

/белсенді қозғалмалы сипаттағы жеке және топтық сабақтар/

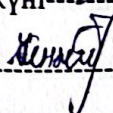
Сыныбы:2

Орындады: Демеуова Г.Ж.

Бастауыш класс мұғалімі
Ә/Б отырысында қаралды

Қазыбекова Г.С Ә/Б жетекшісі

№ 1----- хаттама 25-----күні 22-----2022 ж

Тексерілді

Кенжебаева Г.Б.

Оқу ісінің меңгерушісі

Түсінік хат

Білім берудің бүгінгі күнгі талабы - оқушының жан - жақты іс-әрекеттік қабілетінің дамуы. Ежелгі замандардан бері өскелең ұрпақтың дамуында математиканың алар орны ерекше. Математика ғылымының өзге ғылымдар мен техниканың қарқынды дамуына қосар үлесі аз болған жоқ. Математика — барлық ғылымдардың логикалық негізі болғандықтан да, математика оқушының дұрыс ойлау мәдениетін қалыптастырады, дамытады, оны шындай түседі, оған қоса өзге салаларды дұрыс қабылдауға көмек береді.

Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша әзірленген «Есептеп үйренейік» таңдау курсының бағдарламасы педагогиканың түрлі аспектілері: қарым-қатынас жасау, белсенді оқу, зерттеуге негізделген оқуды негізге ала отырып әзірленген. Аталған аспектілер сындарлы оқыту теориясымен үйлеседі. Бұл бағдарламаны жазуда бала дамуының ең жақын аймағына сүйену керектігін ескердік. Нақты жаттығуларды орындау барысында дамыта оқыту идеясымен үйлесетін жаңа технологияны қолдануды мақсат тұттық. Баланың ой-өрісін дамытатын логикалық есептер шығаруға, қалжың есептерді талдауға, викториналық сұрақтарға, оқушылардың шығармашылық қабілетін дамытатын математикалық сандық ребустарға, қиынырақ есептерге уақыттың бөлінгені де дұрыс деп ойлаймыз.

Бағдарлама жаңартылған білім беру мазмұнының басты қағидаты - спиральділік негізінде құрылды, оның негізгі ерекшелігі:

- оқушы мектептегі оқу үдерісінің барлық кезеңінде тақырыпты немесе тапсырмаларды бірнеше рет қайталап оқиды;

- әрбір қайталап оқыған сайын тақырыптың немесе тапсырманың күрделілігі арта түседі;

- жаңа тақырыпты өту алдыңғы тақырыптармен тығыз байланысты және алдыңғы алынған ақпараттың мазмұны аясында қарастырылады.

Бағдарламаның негізгі басымдықтары:

- оқушы қайталап оқыған сайын ақпарат бекітіліп отырады;
- жеңіл идеялардан анағұрлым күрделі идеяларға қисынды жолмен ауысуды жүзеге асыруға мүмкіндік береді;

- оқушыларға бұрын алған білімін оқу мақсатына жетуде жетістіктерге қол жеткізу үшін қолдану ұсынылады.

Сонымен қатар, бағдарлама:

- оқушылардың білім, білік, дағдылары мен құзыреттіліктерін дамыту талаптарына сәйкес;
- оқушылардың жас ерекшеліктеріне және мүмкіндік өрісіне сай әзірленген;

Бағдарламаның мақсаты:

Оқушылардың математикалық сауаттылықтарын қалыптастыруға жағдай жасау

Міндеттері:

- 1) оқушылардың жас ерекшеліктеріне қарай математиканы оқыту процесінде тәрбие жұмысын жүргізудің тиімді жолдарын анықтау;
- 2) оқу қызметінің жеке түрлерін жетілдіруге және оларды игеруге ықпал тигізетін тәсілдерді анықтап, оларды зерттеу;
- 3) теориялық материалдарды игеруді және есеп шығаруда кездесетін қиындықтар мен оқушылар жіберетін қателердің алдын алудың тиімді тәсілдерін табу;
- 4) оқушылар өздігінен орындайтын жұмыстардың тиімділігін арттыру жолдарын анықтау және зерттеу;

Нені меңгеру керек:

Оқушылардың математикалық сауаттылықтарын қалыптастыру. Шығармашылық қабілеттерін, функционалдық сауаттылықтарын арттыру арқылы зейінін, еске сақтау, байқағыштық, киялдау, танымдық іс-әрекеттерімен өздігінен білім алуға, ізденуге бейімдеу. Оқушының оқу мен жазу дағдыларын жетілдіріп, өз ойы мен пікірін еркін жеткізе алатын дара тұлға тәрбиелеу. Оқушылардың ғылыми дүниетанымын дамыту. Осы арқылы сандар мен фигуралар туралы ұғымдарды мысалдары арқылы айқын көрсету және шәкірттерде озық моральдық қасиеттер қалыптастыру. Математиканы оқыту үрдісінде оқушыларды саналы тәртіпке, белсенділікке, қиындықты жеңе білуге, бастаған істі аяғына дейін жеткізе білуге, табандылыққа, адалдыққа, жауапкершілікке т.б. адамгершілік қасиеттерге тәрбиелеу. Таңдау курсында мемлекеттік білім стандарты деңгейінде математикалық білім, білік және дағдыларын игерту. Оқушының ақыл-ойының математикалық стилін, интеллектуалдық және ерік пен сезімге қатысты сапаларын дамыту. Мектептің негізгі сатысында оқуға, меңгерген математикалық білімін өмірде қолдануға жан- жақты дайындауды жүзеге асыру. Математиканың өмірде болып жатқан нақты құбылыстарды жалпылауға және қоршаған болмысты танып-білуге көмектесетін ғылым болып табылатыны туралы түсініктердің қалыптасуына ықпал ету.

Күтілетін нәтиже:

Бірден онға дейінгі сандар тізбегі және кері тізбек (оннан бірге дейінгі тізбек) санауды; заттарды ұзындығы, массасы, бағасы және ауданы бойынша салыстыруды; заттарды санауды; есептік санау мен реттік санауды; заттардың кеңістікте орналасуы (оң жақта, сол жақта, жоғарыда, төменде, үстінде, астында, арасында, алдында, артында). қозғалыс бағыты (бір-біріне қарама-қарсы, бір бағытта, қарама-қарсы бағытта); заттардың пішінін, геометриялық фигураларды ажырата біледі; заттың көрнекілігі негізінде жауабы санау арқылы табылатын қосындыны (қалдықты) табуға, бірнеше бірлікке ұлғайтуға (кішірейтуге) берілген есептерді шығаруға бейімделеді.

Бір таңбалы сандар қатарының ретін атауды; қосумен азайтуға байланысты таңбалар мен терминдерді ажыратуды; қосудың ауыстырымдылық қасиетін 10 көлеміндегі қосу кестесін; геометриялық фигураларды; берілген ұзындығы бойынша кесіндіні салуды; миллион көлеміндегі сандардың натурал қатарының ретін және қосудың және көбейтудің қасиеттерін; жакшалы және жакшасыз санды өрнектерде арифметикалық амалдардың орындалуын ретін, тәртібін; есептің құрамдас бөліктерін және оны шығару үдерісін кезеңдерін біледі. Сандарды жазбаша көбейту баған түрінде және бөлу тәсілдерін үйренеді.

Мазмұндық бөлім

Бағдарлама сегіз бөлімнен тұрады. Мектеп бағдарламасындағы материалдарды тереңдете отырып, олимпиадалық есептерді шығаруға бейімдеу көзделген

1- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: Кіріспе. «Қарапайым түсініктер»

«Ғажайып математика әлемі» туралы түсініктерін тереңдету.

2- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Сандар әлеміне саяхат»

«Санап көр!» ойыны.

Қанша? Неше? Нешеу? Бірдей, әртүрлі. Сандар жайлы түсініктерін одан әрі дамыту.

3- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Геометриялық фигуралар»

Заттардың екі тобын біріктіру және топтан бірнеше затты бөліп алу. Фигураны бөліктерге бөлу және оны бөліктерден құрастыру.

4- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Фигуралар тізбегі»

«Кім жылдам» ойыны. Кеңістік және уақыт, заттардың екі тобын біріктіру және топтан бірнеше затты бөліп алу мен фигураны бөліктерге бөлу және оны бөліктерден құрастыру.

5- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық таңбалар»

Қосу және азайту амалдарының мән-мағынасы. Кестелік қосу мен азайтудың 2, 3, 4, 5 сандарымен жағдайларын оқытып-үйрету.

6- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Санның құрамы»

«Адасқан сандар» ойыны.

Санамақтар арқылы оқушылардың тілін дамыту. Есте сақтау қабілеттерін арттыру.

7- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық жұмбақтар»

Логикалық тапсырмалар арқылы 0 мен 1 сандары қатынасатын жағдайларда қосу және азайту

Зейінді жаттықтыру. Балалардың даму деңгейін анықтай отырып ширату.

Тақырыбы: «Математикалық жаңылтпаштар»

Математикалық жаңылтпаштар жаттатып, өздері құрастыра білуге икемдеу.

9- сабақ (1 сағат) Тақырыбы: «Қызықты математикалық логикалық тапсырмалар»

Оқушылардың жас ерекшелігін ескере отырып, оларға логикалық есептер шығаруға үйрету.

10- сабақ (1 сағат) Тақырыбы: «Математикалық ребустар құрастыру»

Ребустар құрастыра білу дағдыларын арттыру.

11-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Есеп білген ұтылмас!»

Есептерді талдау және шығару.

12-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Жұмбақ есептер»

Қосу және азайту амалымен шығарылатын есептер. Жұмбақ есептер арқылы қызықтырып, зейінін қалыптастыру.

13-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Мультимедиялық есептер»

Интернет желісі арқылы есептер шығарту.

14-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Кім жүйрік?»

Топтар арасында түрлі тапсырмалар бойынша жарыс ұйымдастыру. Бұған дейін алған білімдерін еске түсіру, қайталау, бекіту.

15-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Сандар әлемі»

«Жүз көлеміндегі сандар». Сандарды оқу, жазу, салыстыру, мән-мағынасын ашу, берілген тапсырмаларды талдау.

16-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Сандардың әлемі»

Жасырынған сандар мен амалдар. «Жүз көлеміндегі сандар» тақырыбының мән-мағынасын ашу үшін тапсырмалар орындау.

17-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Логикалық тапсырмалар»

Оқушыларды логикалық есептерді жылдам шығару жолдарымен таныстыру.

18-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық эстафета»

Санның ондық құрамына негізделген қосу және азайту, санды өрнектер мен әріпті өрнектерді ажырату, есептеуге машықтандыру.

19-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Ұшқыр ой»

Математикалық сөзжұмбақтар шешуге машықтану.

20-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Алтын сақа»

Олимпиада есептері. Бастауыш сыныптар арасында өткізілетін олимпиада есептерін шығарту.

21-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Геометриялық фигуралар сыр шертеді»

Геометриялық фигураларды шырпылармен құрастыру.

22- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Сыйқырлы сызғыш»

«Кім жылдам?» ойыны арқылы көпбұрыш, үшбұрыштар құрастыру. Периметрлерін табу.

23-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Тендеу»

«Орамал тастау» ойыны арқылы тендеу шешуге, әріпті өрнектердің мәнін жылдам табуға, өз беттерімен тендеу құрастыруға үйрету.

24-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Тендеу»

Тендеулерді күрделі түрінен қарапайым түріне айналдыра отырып, шығарудың тәсілдерін меңгеруге жағдай жасау.

25-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық жұмбақтар»

Оқушыларды математикалық жұмбақтарды шеше білуге баулып, сондай жұмбақтарды өздері құрастыра білуге икемдеу.

26-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математика сабағындағы ұлттық ойындар»

«Тенге ілу», «Орамал тастау», «Арқан тартыс», «Көкпар», «Бәйге», «Ақсүйек», «Алтын сақа», «Ханталапай» сияқты ойындар арқылы өткен тақырыптарды қайталау, қорытындылау, бекіту.

27-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Шамалар және оларды өлшеу»

«Сиқырлы сандықша» ойыны арқылы уақыт өлшем бірлігі, оны үнемді пайдалана білу туралы тапсырмалар орындау.

28-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Әзіл есептер»

«Әзіл есептер» ойыны арқылы амаларға есеп құрастырып үйрену. Шамалар туралы қызықты есептер шығару.

29-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Масса, сыйымдылық және оның өлшем бірліктері»

«Бағбанның тапсырмасын орында». Масса жайында түсініктерін тереңдету. Килограмм. Күнделікті өмірде кездесетін заттар және олардың өзара байланысы жайлы түсініктерін кеңейту.

30-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Масса, сыйымдылық және оның өлшем бірліктері»

Сыйымдылық жайында түсінік. Литр. Күнделікті өмірде кездесетін заттар және олардың өзара байланысы жайлы түсініктерін кеңейту.

31-сабақ (1 сағат)

«Ұзындық және оның өлшем бірліктері». Километр.

Ұзындықты өлшеу және оны үнемді пайдалана білу.

32-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Ойынды шында!»

Логикалық есептерді оңай есептеу жолдары.

33-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық КТК»

Осы уақытқа дейінгі меңгерген білім деңгейлерін анықтап, өзара салыстырмалы түрде қарау үшін топтар арасында сайыс ұйымдастыру.

34 – сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: Сиқырлы фигуралар

Фигураларды салу, үзік сызықтарды қосу.

35 –сабақ (1 сағат)

Тақырыбы.Білімділер сайысы

Өткен тақырыптар бойынша білімдерін бекіту.

36-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Біз не үйрендік?»

Қорытынды сабақ . Тест алу арқылы оқушылардың алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау.

Ақпараттық-әдістемелік бөлім

Бағдарламаның мақсатына сәйкес оқушылардың математика пәніне қызығушылығын, ынтасын арттырумен қатар математикалық газет шығару, математикалық саяхаттар мен сайыстар ұйымдастыру, викториналар, ребустар мен жұмбақтар құрастырып, олардың шешімін табуға мүмкіндіктер туғызу арқылы математикалық сауаттылықтарын тереңдету жүзеге асады. Осы бағытта жасалған оқушылардың іс- әрекеті *қалыптастырушы бағалау* арқылы қолдау тауып отырады.

Қалыптастырушы бағалау оқу үдерісінің ажырамас бір бөлігі болып табылады, тоқсан барысында мұғалім тарапынан жүйелі өткізіліп отырады. Қалыптастырушы бағалауда баға, балл қойылмайды, мұғалім мен білім алушы арасында үздіксіз кері байланыс қамтамасыз етіледі. Қалыптастырушы бағалау кезінде білім алушылардың қателесуге, оны түзетуге құқығы бар. Бұл білім алушылардың мүмкіндігін анықтауға, қиыншылығын табуға, оң нәтижеге қол жеткізуіне көмектесуге, дер кезінде оқу үдерісін түзетуге мүмкіндік береді.

Қалыптастырушы бағалау барысында оқушылар: өз ойын еркін жеткізіп, өзіне-өзі баға беруге, сыныптастарын бағалауға үйренеді, *жеке, жұппен, топпен* жұмыс істей жүріп ынтымақтастыққа ұмтылады, бір-бірін тыңдауға, талдауға, салыстыруға, сабақты қорытындылауға, өз пікірін дәлелдей алуға үйренеді.

Мұндағы қалыптастырушы бағалау:

- тиімді кері байланыс беру,
- түртіп алу арқылы бағалау,
- ауызша және жазбаша бағалау,
- сұрақ қою арқылы бағалау,
- өзін-өзі бағалау,
- өзара бағалау және т.б. әдіс-тәсілдер арқылы жүзігіе асырылады.

Мұғалім тарапынан:

- сабақ мақсатына сәйкес бағалау критерийлерін анықтап, оқушыларға ұсыну;
- оқушының қай деңгейге жеткенін дәлелдеуге көмектесетін бірлескен оқу ортасын құру;
- оқушыларды дамытуға жағдай жасайтын сындарлы кері байланысты қамтамасыз ету;
- оқушыларды бірін-бірі бірлесе оқытудың сапалы көзі ретінде қатыстыру қамтамасыз етілуі қажет.

Нормативті бөлім
2- сынып. Жылдық сағат саны – 36

P/c	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі	Өтікізілу түрі	Білімдік қазына
1	«Қарапайым түсініктер» Кіріспе	1	5.09	Практикалық сабақ	«Ғажайып математика әлемі» туралы түсініктерін тереңдету
2	Сандар әлеміне саяхат «Санап көр!» ойыны	1	12.09	Ойын сабақ	Қанша? Неше? Нешеу? Бірдей, әртүрлі. Сандар жайлы түсініктерін одан әрі дамыту.
3	Геометриялық фигуралар	1	19.09	Практикалық сабақ	Заттардың екі тобын біріктіру және топтан бірнеше затты бөліп алу. Фигураны бөліктерге бөлу және оны бөліктерден құрастыру.
4	Фигуралар тізбегі «Кім жылдам» ойыны	1	26.09	Ойын сабақ	Кеністік және уақыт, заттардың екі тобын біріктіру және топтан бірнеше затты бөліп алу мен фигураны бөліктерге бөлу және оны бөліктерден құрастыру.
5	Математикалық таңбалар	1	3.10	Практикалық сабақ	Қосу және азайту амалдарының мән-мағынасы. Кестелік қосу мен азайтудың 2,3,4,5 сандарымен жағдайларын оқытып-үйрету.
6	Санның құрамы «Адасқан сандар» ойыны	1	10.10	Ойын сабақ	Санамақтар арқылы оқушылардың тілін дамыту. Есте сақтау қабілеттерін арттыру
7	Математикалық жұмбақтар	1	17.10	Жарыс сабақ	Логикалық тапсырмалар арқылы 0 мен 1 сандары қатынасын жағдайларда қосу және азайту Зейінді жаттықтыру. Балалардың даму деңгейін анықтай отырып ширату.
8	Математикалық жаңылтпаштар	1	24.10	Жарыс сабақ	Математикалық жаңылтпаштар жаттатып, өздері құрастыра білуге икемдеу.
9	Қызықты математикалық логикалық тапсырмалар	1	7.11	Практикалық сабақ	Оқушылардың жас ерекшелігін ескере отырып, оларға логикалық есептер шығаруға үйрету.
10	Математикалық ребустар құрастыру	1	14.11	Топтық жұмыс	Ребустар құрастыра білу дағдыларын арттыру.
11	Есеп білген ұтылмас!	1	21.11	Практикалық сабақ	Есептерді талдау және шығару.
12	Жұмбақ есептер	1	28.11	Жарыс сабақ	Қосу және азайту амалымен шығарылатын есептер. Жұмбақ есептер арқылы қызықтырып, зейінін қалыптастыру.
13	Мультимедиялық есептер	1	5.12	Мультимедиялық сабақ	Интернет желісі арқылы есептер шығарту.
14	Кім жүйрік?	1	12.12	Жарыс сабақ	Топтар арасында түрлі тапсырмалар бойынша жарыс ұйымдастыру. Бұған дейін алған білімдерін еске түсіру, қайталау, бекіту.

15	Сандар әлемі	1	19.12	Талдау сабақ	«Жүз көлеміндегі сандар». Сандарды оқу, жазу, салыстыру, мән-мағынасын ашу, берілген тапсырмаларды талдау.
16	Сандар әлемі	1	26.12	Аралас сабақ	Жасырынған сандар мен амалдар. «Жүз көлеміндегі сандар» тақырыбының мән-мағынасын ашу үшін тапсырмалар орындау.
17	Логикалық тапсырмалар	1	9.01.23 м	Топпен жұмыс	Оқушыларды логикалық есептерді жылдам шығару жолдарымен таныстыру.
18	Математикалық эстафета	1	16.01	Өзіндік жұмыс	Санның ондық құрамына негізделген қосу және азайту, санды өрнектер мен әріпті өрнектерді ажырату, есептеуге машықтандыру.
19	Ұшқыр ой	1	23.01	Жарыс сабақ	Математикалық сөзжұмбақтар шешуге машықтану.
20	Алтын сақа	1	30.01	Практикалық сабақ	Олимпиада есептері. Бастауыш сыныптар арасында өткізілетін олимпиада есептерін шығарту.
21	Геометриялық фигуралар сыр шертеді	1	6.02	Аралас сабақ	Геометриялық фигураларды шырпылармен құрастыру.
22	Сыйқырлы сызғыш «Кім жылдам?» ойыны	1	13.02	Ойын сабақ	Көпбұрыш, үшбұрыштар құрастыру. Периметрлерін табу.
23	Теңдеу. «Орамал тастау» ойыны	1	20.02	Ойын сабақ	Теңдеу шешуге, әріпті өрнектердің мәнін жылдам табуға, өз беттерімен теңдеу құрастыруға үйрету.
24	Теңдеу	1	27.02	Практикалық сабақ	Теңдеулерді күрделі түрінен қарапайым түріне айналдыра отырып, шығарудың тәсілдерін меңгеруге жағдай жасау.
25	Математикалық жұмбақтар	1	6.03	Жарыс сабақ	Оқушыларды математикалық жұмбақтарды шеше білуге баулып, сондай жұмбақтарды өздері құрастыра білуге икемдеу.
26	Математика сабағындағы ұлттық ойындар	1	13.03	Ойын сабақ	«Теңге ілу», «Орамал тастау», «Арқан тартыс», «Көкпар», «Бәйге», «Ақсүйек», «Алтын сақа», «Ханталапай» сияқты ойындар арқылы өткен тақырыптарды қайталау, қорытындылау, бекіту.
27	Шамалар және оларды өлшеу	1	27.03	Ойын сабақ	«Сықырлы сандықша» ойыны арқылы уақыт өлшем бірлігі, оны үнемді пайдалана білу туралы тапсырмалар орындау.
28	Өзіл есептер	1	3.04	Ойын сабақ	Амаларға есеп құрастырып үйрену. Шамалар туралы қызықты есептер шығару.
29	Масса, сыйымдылық және оның өлшем бірліктері. «Бағбанның тапсырмасын орында»	1	10.04	Өзіндік жұмыс	Масса жайында түсініктерін тереңдету. Килограмм. Күнделікті өмірде кездесетін заттар және олардың өзара байланысы жайлы түсініктерін кеңейту.
30	Масса, сыйымдылық және оның өлшем бірліктері	1	17.04	Практикалық сабақ	Сыйымдылық жайында түсінік. Литр. Күнделікті өмірде

					кездесетін заттар және олардың өзара байланысы жайлы түсініктерін кеңейту.
31	Ұзындық және оның өлшем бірліктері. Километр.	1	24.04	Топпен жұмыс	Ұзындықты өлшеу және оны үнемді пайдалана білу.
32	Ойынды шыңда!	1	1.05	Өзіндік жұмыс	Логикалық есептерді оңай есептеу жолдары.
33	Математикалық КТК	1	8.05	Жарыс сабақ	Осы уақытқа дейінгі меңгерген білім деңгейлерін анықтап, өзара салыстырмалы түрде қарау үшін топтар арасында сайыс ұйымдастыру.
34	Сиқырлы фигуралар	1	15.05	Сайыс сабақ	Фигураларды салу, үзік сызықтарды қосу, шығармашылық қабілеттерін дамыту
35	Білімділер сайысы	1	22.05	Жарыс сабақ	Білімдерін бекіту ойлау қабілеттерін арттыру
36	Біз нені үйрендік? Қорытынды сабақ	1	29.05	Тест	Тест алу арқылы оқушылардың алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау.

Пайдаланылған әдебиеттер

Мұғалімдерге арналған:

1. Математикадан тест жинақтары . - 2001-2009 ж.ж.
2. Жанасбаева Ұ.Б. Логикалық және комбинаторикалық есептер. – Алматы, 2017 ж .
3. А.Б.Ақпаева, Л.А.Лебедева. Қарапайым математикалық түсініктерді қалыптастыру. -Алматыкітап баспасы, 2012ж.
4. Ұ.Жұмаділдаева. Сандарға саяхат. – Алматы, 1997 ж.
5. А.Құралұлы. Ұлттық дүниетаным. – Алматы, 2002 ж.
6. Математика пәні бойынша бастауыш сынып оқушыларының логикалық ойлау және есептеу дағдыларын дамытуға арналған тапсырмалар жинағы. Көкшетау, 2010
7. Тестер жинағы. Алматы.Өнер 2005 баспасы.
8. Математикалық жазулар. Алматыкітап баспасы, 201

Оқушыларға арналған :

1. Б.М.Қосанов. Математикадан дидактикалық ойындар және қызықты жаттығулар. – Алматы, 1998ж
2. «Ойнайық та ойлайық». – Алматы, 1996 ж.
3. Қызықты математика. – Алматыкітап, 1998 ж.
4. К. Ерешева, Г.Жамалбекова. Математикадан өзіндік және бақылау жұмыстары. – «Өлке» баспасы. – Алматы, 2009 ж.
5. Балалар журналы. №6. 2018жыл «Балдырған»
6. Балалар журналы №2. 2008жыл «Айгөлек»

№1 462022ж
Пед кенесте қаралды

Бекітемін
Талдық
НОБЫМ директоры
К.Л.Аманов

Келісімді
Әйтекебай аудандық олимп. бөлімінің бастығы
Өмірханов

Такырыбы:

«Қызықты математика»

/белсенді қозғалымалы сипаттағы жеке және топтық сабақтар/

Сыныбы:3

Орындады: Қазыбекова Г.С.

Бастауыш клас мұғалімі
Ә/Б отырысында қаралды

Қазыбекова Г.С Ә/Б жетекшісі

№ 1 хаттама күні: 08.08.2022 ж

Тексерілді

Кенжебаева Г.Б.

Оқу ісінің менгерушісі

Түсінік хат

Білім берудің бүгінгі күнгі талабы - оқушының жан - жақты іс-әрекеттік қабілетінің дамуы. Ежелгі замандардан бері өскелең ұрпақтың дамуында математиканың алар орны ерекше. Математика ғылымының өзге ғылымдар мен техниканың қарқынды дамуына қосар үлесі аз болған жоқ. Математика — барлық ғылымдардың логикалық негізі болғандықтан да, математика оқушының дұрыс ойлау мәдениетін қалыптастырады, дамытады, оны шындай түседі, оған қоса өзге салаларды дұрыс қабылдауға көмек береді.

Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша әзірленген «Қызықты математика» таңдау курсының бағдарламасы педагогиканың түрлі аспектілері: қарым-қатынас жасау, белсенді оқу, зерттеуге негізделген оқуды негізге ала отырып әзірленген. Аталған аспектілер сындарлы оқыту теориясымен үйлеседі. Бұл бағдарламаны жазуда бала дамуының ең жақын аймағына сүйену керектігін ескердік. Нақты жаттығуларды орындау барысында дамыта оқыту идеясымен үйлесетін жаңа технологияны қолдануды мақсат тұттық. Баланың ой-өрісін дамытатын логикалық есептер шығаруға, қалжың есептерді талдауға, викториналық сұрақтарға, оқушылардың шығармашылық қабілетін дамытатын математикалық сандық ребустарға, қиынырақ есептерге уақыттың бөлінгені де дұрыс деп ойлаймыз.

Бағдарлама жаңартылған білім беру мазмұнының басты қағидаты - спиральділік негізінде құрылды, оның негізгі ерекшелігі:

- оқушы мектептегі оқу үдерісінің барлық кезеңінде тақырыпты немесе тапсырмаларды бірнеше рет қайталап оқиды;

- әрбір қайталап оқыған сайын тақырыптың немесе тапсырманың күрделілігі арта түседі;

- жаңа тақырыпты өту алдыңғы тақырыптармен тығыз байланысты және алдыңғы алынған ақпараттың мазмұны аясында қарастырылады.

Бағдарламаның негізгі басымдықтары:

- оқушы қайталап оқыған сайын ақпарат бекітіліп отырады;

- жеңіл идеялардан анағұрлым күрделі идеяларға қисынды жолмен ауысуды жүзеге асыруға мүмкіндік береді;

- оқушыларға бұрын алған білімін оқу мақсатына жетуде жетістіктерге қол жеткізу үшін қолдану ұсынылады.

Сонымен қатар, бағдарлама:

- оқушылардың білім, білік, дағдылары мен құзыреттіліктерін дамыту талаптарына сәйкес;
- оқушылардың жас ерекшеліктеріне және мүмкіндік өрісіне сай әзірленген;

Бағдарламаның мақсаты:

Көрнекі-бейнелі, логикалық және абстрактылы ойлауды қалыптастыру.

Міндеттері:

- 1) оқушылардың жас ерекшеліктеріне қарай математиканы оқыту процесінде тәрбие жұмысын жүргізудің тиімді жолдарын анықтау;
- 2) оқу қызметінің жеке түрлерін жетілдіруге және оларды игеруге ықпал тигізетін тәсілдерді анықтап, оларды зерттеу;
- 3) теориялық материалдарды игеруді және есеп шығаруда кездесетін қиындықтар мен оқушылар жіберетін қателердің алдын алудың тиімді тәсілдерін табу;
- 4) оқушылар өздігінен орындайтын жұмыстардың тиімділігін арттыру жолдарын анықтау және зерттеу;

Негізгі меңгеру керек:

Оқушылардың математикалық сауаттылықтарын қалыптастыру. Шығармашылық қабілеттерін, функционалдық сауаттылықтарын арттыру арқылы зейінін, еске сақтау, байқағыштық, қиялдау, танымдық іс-әрекеттерімен өздігінен білім алуға, ізденуге бейімдеу. Оқушының оқу мен жазу дағдыларын жетілдіріп, өз ойы мен пікірін еркін жеткізе алатын дара тұлға тәрбиелеу. Оқушылардың ғылыми дүниетанымын дамыту. Осы арқылы сандар мен фигуралар туралы ұғымдарды мысалдары арқылы айқын көрсету және шәкірттерде озық моральдық қасиеттер қалыптастыру. Математиканы оқыту үрдісінде оқушыларды саналы тәртіпке, белсенділікке, қиындықты жеңе білуге, бастаған істі аяғына дейін жеткізе білуге, табандылыққа, адалдыққа, жауапкершілікке т.б. адамгершілік қасиеттерге тәрбиелеу. Таңдау курсына мемлекеттік білім стандарты деңгейінде математикалық білім, білік және дағдыларын игерту. Оқушының ақыл-ойының математикалық стилін, интеллектуалдық және ерік пен сезімге қатысты сапаларын дамыту. Мектептің негізгі сатысында оқуға, меңгерген математикалық білімін өмірде қолдануға жан- жақты дайындауды жүзеге асыру. Математиканың өмірде болып жатқан нақты құбылыстарды жалпылауға және қоршаған болмысты танып-білуге көмектесетін ғылым болып табылатыны туралы түсініктердің қалыптасуына ықпал ету.

Күтілетін нәтиже:

Бірден онға дейінгі сандар тізбегі және кері тізбек (оннан бірге дейінгі тізбек) санауды; заттарды ұзындығы, массасы, бағасы және ауданы бойынша салыстыруды; заттарды санауды; есептік санау мен реттік санауды; заттардың кеңістікте орналасуы (оң жақта, сол жақта, жоғарыда, төменде, үстінде, астында, арасында, алдында, артында). қозғалыс бағыты (бір-біріне қарама-қарсы, бір бағытта, қарама-қарсы бағытта); заттардың пішінін, геометриялық фигураларды ажырата біледі; заттың көрнекілігі негізінде жауабы санау арқылы табылатын қосындыны (қалдықты) табуға, бірнеше бірлікке ұлғайтуға (кішірейтуге) берілген есептерді шығаруға бейімделеді.

Бір таңбалы сандар қатарының ретін атауды; қосумен азайтуға байланысты таңбалар мен терминдерді ажыратуды; қосудың ауыстырымдылық қасиетін 10 көлеміндегі қосу кестесін; геометриялық фигураларды; берілген ұзындығы бойынша кесіндіні салуды; миллион көлеміндегі сандардың натурал қатарының ретін және қосудың және көбейтудің қасиеттерін; жақшалы және жақшасыз санды өрнектерде арифметикалық амалдардың орындалуын ретін, тәртібін; есептің құрамдас бөліктерін және оны шығару үдерісін кезеңдерін біледі. Сандарды жазбаша көбейту баған түрінде және бөлу тәсілдерін үйренеді.

3-сынып. Сағат саны – 36
Мазмұндық бөлімі

1-сабақ (1 сағат)

Кіріспе. «Математика – ғылымдар патшасы»

2-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Білгенге маржан»

Математиканың адам өміріндегі орны.

3-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Сандар нумерациясы»

1000 көлемдегі сандар. 1000 көлемдегі сандардың құрылу жолдарын түсіндіру, талдау.

4-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Қызықты әзіл есептер»

Мың көлеміндегі сандарды қосу және азайту бойынша алған білімдерін жинақтау.

5-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық эстафета»

Кестеден тыс жазбаша қосу және азайту тәсілдерін жете меңгерете отырып, 1000 көлемдегі сандардың құрылу жолдарын талдау.

6-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Оңайдан қиынға»

Логикалық есептер шығарту.

7-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Баған» - зерделі тапсырмалар

Көп таңбалы сандарды оқу, жазу салыстыру тәсілдерін меңгерте отырып, есептердің шығару жолдарын еске түсіру.

8-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық ғажайыптар» ойыны

Көп таңбалы сандардың разрядтық қосылғыштарының қосындысын, теңдік пен теңсіздік құрамын талдау.

9-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Мультимедиялық есептер»

Интернет желісі арқылы есептер шығарту

10-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Кестелік көбейту және бөлу»

«Құпия санды тап» ойыны арқылы көбейту және бөлу кестесін құру, тапсырмалар орындау.

11-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Кестелік көбейту және бөлу»

«Құпия санды тап» ойыны арқылы көбейту және бөлу кестесін құру, тапсырмалар орындау.

12-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Оңайдан қиынға»

Көбейту мен бөлуге байланысты өзіндік тапсырмалар орындау.

13- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық өлең есептер»

Математикалық өлең есептердің көмегімен екі таңбалы санды бір таңбалы санға көбейтуге үйрету.

14-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық санамақ»

Екі таңбалы санды бір таңбалы санға көбейту.

15-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық КТК»

Осы уақытқа дейінгі меңгерген білім деңгейлерін анықтап, өзара салыстырмалы түрде қарау үшін топтар арасында сайыс ұйымдастыру.

16-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Кел, ойнайық»

Логикалық есептер шығаруға бейімдеу, өздері есеп құрастырып көруге талпындыру.

17-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Уақыт», «Сәулет», «Тізбек» ойыны. Уақытты қалай өлшейді?

18-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Көне өлшемдер» Үлесті табуға берілген есептерді талдау.

19-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық фокустар»

Логикалық есептер құрастыру, шығару.

20-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Жұмбақ есептер»

Үлесті табуға берілген есептерді талдау, шығару.

21- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Олимпиада есептері»

Бастауыш сыныптар арасында өткізілетін олимпиада есептерін шығарту.

22-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық айтыс» инценировка

Санның квадратын бірдей екі көбейткіштің, ал кубын бірдей үш көбейткіштің көбейтіндісі ретінде түсіну.

23-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық диктант»

Өткен материалдарды пысықтап, қайталау. Оқушылардың бұған дейін алған білімдерін бекіту және тексеру мақсатында тапсырмалар беріледі.

24-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Кеңістіктік. Фигуралар»

«Дельфин хауызы» ойыныарқылы фигуралардың пішіндерінің өзгеруіне қарай ауданның қалай өзгертетінін талдау, тапсырмалар орындау.

25-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Ғажайып өрнектер»

Оқушылардың қызығушылықтары мен логикалық ойлау қасиеттерін, сын тұрғысынан ойлауын дамытуға байланысты тапсырмалар беру.

26-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Сиқырлы сызықтар»

Текше. Солға, оңға, жанынан, үстіненен қарағанда ұғымдары. Кеңістік фигуралардың қалпындағы өзгерістерді талдау.

27-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Ғажайып суреттер»

Тік бұрышты параллелепипед . Солға, оңға, жанынан, үстіненен қарағанда ұғымдары. Кеңістік фигуралардың қалпындағы өзгерістерді талдау.

28-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Тапқыр математик»

Сайыс сабақ. Логикалық есептер шығаруға бейімдеу, өздері есеп құрастырып көруге талпындыру.

29, 30-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық фокустар»

Оқушыларды математикалық фокустарды шеше білуге баулып, сондай фокустарды өздері құрастыра білуге икемдеу.

31- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық ребустар құрастыру»

Ребустар құрастыра білу дағдыларын арттыру.

32- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Бас қатырғыштар құрастыру»

Оқушыларды бас қатырғыштарды өздері құрастыра білуге баулу.

33-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық КТК»

Осы уақытқа дейінгі меңгерген білім деңгейлерін анықтап, өзара салыстырмалы түрде қарау үшін топтар арасында сайыс ұйымдастыру.

34- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы. Көбейту мен бөлудің компоненттерін табу. Санамақ ойыны арқылы ұйымдастыру.

35- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы. Логикалық есептер. Оқушылардың логикалық есептерді шығарту арқылы, жылдам есептеуге дағдыландыру.

36- сабақ (1 сағат).

Қорытынды сабақ. Тест тапсырмасы арқылы оқушылардың алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау.

Тақырыбы: «Математикалық фокустар»

Логикалық есептер құрастыру, шығару.

20-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Жұмбақ есептер»

Үлесті табуға берілген есептерді талдау, шығару.

21- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Олимпиада есептері»

Бастауыш сыныптар арасында өткізілетін олимпиада есептерін шығарту.

22-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық айтыс» инценировка

Санның квадратын бірдей екі көбейткіштің, ал кубын бірдей үш көбейткіштің көбейтіндісі ретінде түсіну.

23-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық диктант»

Өткен материалдарды пысықтап, қайталау. Оқушылардың бұған дейін алған білімдерін бекіту және тексеру мақсатында тапсырмалар беріледі.

24-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Кеңістіктік. Фигуралар»

«Дельфин хауызы» ойыныарқылы фигуралардың пішіндерінің өзгеруіне қарай ауданның қалай өзгеретінін талдау, тапсырмалар орындау.

25-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Ғажайып өрнектер»

Оқушылардың қызығушылықтары мен логикалық ойлау қасиеттерін, сын тұрғысынан ойлауын дамытуға байланысты тапсырмалар беру.

26-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Сықырлы сызықтар»

Текше. Солға, оңға, жанынан, үстіненен қарағанда ұғымдары. Кеңістік фигуралардың қалпындағы өзгерістерді талдау.

27-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Ғажайып суреттер»

Тік бұрышты параллелепипед . Солға, оңға, жанынан, үстіненен қарағанда ұғымдары. Кеңістік фигуралардың қалпындағы өзгерістерді талдау.

28-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Тапқыр математик»

Сайыс сабақ. Логикалық есептер шығаруға бейімдеу, өздері есеп құрастырып көруге талпындыру.

29, 30-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық фокустар»

Оқушыларды математикалық фокустарды шеше білуге баулып, сондай фокустарды өздері құрастыра білуге икемдеу.

31- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық ребустар құрастыру»

Ребустар құрастыра білу дағдыларын арттыру.

32- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Бас қатырғыштар құрастыру»

Оқушыларды бас қатырғыштарды өздері құрастыра білуге баулу.

33-сабақ (1 сағат)

Тақырыбы: «Математикалық КТК»

Осы уақытқа дейінгі меңгерген білім деңгейлерін анықтап, өзара салыстырмалы түрде қарау үшін топтар арасында сайыс ұйымдастыру.

34- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы. Көбейту мен бөлудің компоненттерін табу. Санамақ ойыны арқылы ұйымдастыру.

35- сабақ (1 сағат)

Тақырыбы. Логикалық есептер. Оқушылардың логикалық есептерді шығарту арқылы, жылдам есептеуге дағдыландыру.

36- сабақ (1 сағат).

Қорытынды сабақ. Тест тапсырмасы арқылы оқушылардың алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау.

Нормативті бөлім
3- сынып. Жылдық сағат саны – 36

Р/с	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі	Өтікізілу түрі	Білімдік қазына
1	Кіріспе. «Математика – ғылымдар патшасы»	1	2. 09	Практикалық сабақ	«Ғажайып математика әлемі» туралы түсініктерін тереңдету
2	Білгенге маржан	1	9. 09	Аралас сабақ	Математиканың адам өміріндегі орны
3	Сандар нумерациясы	1	16. 09	Практикалық сабақ	1000 көлемдегі сандар. 1000 көлемдегі сандардың құрылу жолдарын түсіндіру, талдау.
4	Қызықты әзіл есептер	1	23. 09	Жарыс сабақ	Мың көлеміндегі сандарды қосу және азайту бойынша алған білімдерін жинақтау.
5	Математикалық эстафета	1	30. 09	Ойын сабақ	Кестеден тыс жазбаша қосу және азайту тәсілдерін жете меңгерете отырып, 1000 көлемдегі сандардың құрылу жолдарын талдау.
6	Оңайдан қиынға	1	7. 10	Практикалық сабақ	Логикалық есептер шығарту
7	«Баған» - зерделі тапсырмалар	1	14. 10	Практикалық сабақ	Көп таңбалы сандарды оқу, жазу салыстыру тәсілдерін меңгерте отырып, есептердің шығару жолдарын еске түсіру.
8	«Математикалық ғажайыптар» ойыны	1	21. 10	Ойын сабақ	Көп таңбалы сандардың разрядтық қосылғыштарының қосындысын, теңдік пен теңсіздік құрамын талдау.
9	Мультимедиялық есептер	1	28. 10	Мультимедиялық сабақ	Интернет желісі арқылы есептер шығарту
10	Кестелік көбейту және бөлу «Құпия санды тап» ойыны	1	11. 11	Ойын сабақ	Көбейту және бөлу кестесін құру, тапсырмалар орындау.
11	Кестелік көбейту және бөлу «Құпия санды тап» ойыны	1	18. 11	Ойын сабақ	Көбейту және бөлу кестесін құру, тапсырмалар орындау.
12	Оңайдан қиынға	1	25. 11	Практикалық сабақ	Көбейту мен бөлуге байланысты өзіндік тапсырмалар орындау.
13	Математикалық өлең есептер	1	2. 12	Практикалық сабақ	Математикалық өлең есептердің көмегімен екі таңбалы санды бір таңбалы санға көбейтуге үйрету.
14	Математикалық санамақтар	1	9. 12	Ойын сабақ	Екі таңбалы санды бір таңбалы санға көбейту.
15	Математикалық КТК	1	16. 12	Сайыс сабақ	Осы уақытқа дейінгі меңгерген білім деңгейлерін анықтап, өзара салыстырмалы түрде қарау үшін топтар арасында сайыс ұйымдастыру.
16	Кел, ойнайық	1	23. 12	Ойын сабақ	Логикалық есептер шығаруға бейімдеу, өздері есеп құрастырып көруге талпындыру
17	«Уақыт» «Сәулет» «Тізбек» ойыны	1	30. 12	Ойын сабақ	Уақытты қалай өлшейді?

18	Көне өлшемдер	1	13.01.23м	Практикалық сабақ	Үлесті табуға берілген есептерді талдау
19	Математикалық фокустар	1	20.01	Жарыс сабақ	Логикалық есептер құрастыру, шығару.
20	Жұмбақ есептер	1	27.01	Ойын сабақ	Үлесті табуға берілген есептерді талдау, шығару.
21	Олимпиада есептері	1	3.02	Практикалық сабақ	Бастауыш сыныптар арасында өткізілетін олимпиада есептерін шығарту. Бастауыш сыныптар арасында өткізілетін олимпиада есептерін шығарту.
22	«Математикалық айтыс» инценировка	1	10.02	Аралас сабақ	Санның квадратын бірдей екі көбейткіштің, ал кубын бірдей үш көбейткіштің көбейтіндісі ретінде түсіну
23	Математикалық диктант	1	17.02	Өзіндік жұмыс	Өткен материалдарды пысықтап, қайталау. Оқушылардың бұған дейін алған білімдерін бекіту және тексеру мақсатында тапсырмалар беріледі
24	Кеңістіктік. Фигуралар «Дельфин хауызы» ойыны	1	24.02	Ойын сабақ	фигуралардың пішіндерінің өзгеруіне қарай ауданның қалай өзгередінін талдау, тапсырмалар орындау.
25	Ғажайып өрнектер	1	3.03	Практикалық сабақ	Оқушылардың қызығушылықтары мен логикалық ойлау қасиеттерін, сын тұрғысынан ойлауың дамытуға байланысты тапсырмалар беру.
26	Сиқырлы сызықтар	1	10.03	Практикалық сабақ	Текше. Солға, оңға, жанынан, үстіненен қарағанда ұғымдары. Кеңістік фигуралардың қалпындағы өзгерістерді талдау.
27	Ғажайып суреттер	1	17.03	Аралас сабақ	Тік бұрышты параллелепипед. Солға, оңға, жанынан, үстіненен қарағанда ұғымдары. Кеңістік фигуралардың қалпындағы өзгерістерді талдау.
28	Тапқыр математик	1	31.03	Сайыс сабақ.	Логикалық есептер шығаруға бейімдеу, өздері есеп құрастырып көруге талпындыру.
29	Математикалық фокустар	1	7.04	Практикалық сабақ	Оқушыларды математикалық фокустарды шеше білуге баулып, сондай фокустарды өздері құрастыра білуге икемдеу.
30	Математикалық фокустар	1	14.04	Практикалық сабақ	Оқушыларды математикалық фокустарды шеше білуге баулып, сондай фокустарды өздері құрастыра білуге икемдеу.
31	Математикалық ребустар	1	21.04	Сайыс сабақ	Ребустар құрастыра білу

	құрастыру				дағдыларын арттыру.
32	Бас қатырғыштар құрастыру	1	28.04	Сайыс сабақ	Оқушыларды бас қатырғыштарды өздері құрастыра білуге баулу.
33	Математикалық КТК	1	5.05	Сайыс сабақ	Осы уақытқа дейінгі меңгерген білім деңгейлерін анықтап, өзара салыстырмалы түрде қарау үшін топтар арасында сайыс ұйымдастыру.
34	Көбейту мен бөлудің компоненттерін табу	1	12.05	Ойын сабақ	Санамақ ойыны арқылы ұйымдастыру
35	Логикалық есептер.	1	19.05	Сайыс сабақ	Оқушыларды шапшаң ойлауға, жылдам есептеуге үйрету.
36	Қорытынды сабақ	1	26.05	Тест	Тест тапсырмасы арқылы оқушылардың алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау.

Ақпараттық-әдістемелік бөлім

Бағдарламаның мақсатына сәйкес оқушылардың математика пәніне қызығушылығын, ынтасын арттырумен қатар математикалық газет шығару, математикалық саяхаттар мен сайыстар ұйымдастыру, викториналар, ребустар мен жұмбақтар құрастырып, олардың шешімін табуға мүмкіндіктер туғызу арқылы математикалық сауаттылықтарын тереңдету жүзеге асады. Осы бағытта жасалған оқушылардың іс- әрекеті *қалыптастырушы бағалау* арқылы қолдау тауып отырады.

Қалыптастырушы бағалау оқу үдерісінің ажырамас бір бөлігі болып табылады, тоқсан барысында мұғалім тарапынан жүйелі өткізіліп отырады. Қалыптастырушы бағалауда баға, балл қойылмайды, мұғалім мен білім алушы арасында үздіксіз кері байланыс қамтамасыз етіледі. Қалыптастырушы бағалау кезінде білім алушылардың қателесуге, оны түзетуге құқығы бар. Бұл білім алушылардың мүмкіндігін анықтауға, қиыншылығын табуға, оң нәтижеге қол жеткізуіне көмектесуге, дер кезінде оқу үдерісін түзетуге мүмкіндік береді.

Қалыптастырушы бағалау барысында оқушылар: өз ойын еркін жеткізіп, өзіне-өзі баға беруге, сыныптастарын бағалауға үйренеді, *жеке, жұппен, топпен* жұмыс істей жүріп ынтымақтастыққа ұмтылады, бір-бірін тыңдауға, талдауға, салыстыруға, сабақты қорытындылауға, өз пікірін дәлелдей алуға үйренеді.

Мұндағы қалыптастырушы бағалау:

- тиімді кері байланыс беру,
- түртіп алу арқылы бағалау,
- ауызша және жазбаша бағалау,
- сұрақ қою арқылы бағалау,
- өзін-өзі бағалау,
- өзара бағалау және т.б. әдіс-тәсілдер арқылы жүзіге асырылады.

Мұғалім тарапынан:

- сабақ мақсатына сәйкес бағалау критерийлерін анықтап, оқушыларға ұсыну;
- оқушының қай деңгейге жеткенін дәлелдеуге көмектесетін бірлескен оқу ортасын құру;
- оқушыларды дамытуға жағдай жасайтын сындарлы кері байланысты қамтамасыз ету;
- оқушыларды бірін-бірі бірлесе оқытудың сапалы көзі ретінде қатыстыру қамтамасыз етілуі қажет.

Пайдаланылған әдебиеттер

Мұғалімдерге арналған:

1. Математикадан тест жинақтары . - 2001-2009 ж.ж.
2. Жанасбаева Ұ.Б. Логикалық және комбинаторикалық есептер. – Алматы, 2017 ж .
3. А.Б.Ақпаева, Л.А.Лебедева. Қарапайым математикалық түсініктерді қалыптастыру. -Алматыкітап баспасы, 2012ж.
4. Ұ.Жұмаділдаева. Сандарға саяхат. – Алматы, 1997 ж.
5. А.Құралұлы. Ұлттық дүниетаным. – Алматы, 2002 ж.
6. Математика пәні бойынша бастауыш сынып оқушыларының логикалық ойлау және есептеу дағдыларын дамытуға арналған тапсырмалар жинағы. Көкшетау, 2010
7. Тестер жинағы. Алматы.Өнер 2005 баспасы.
8. Математикалық жазулар. Алматыкітап баспасы, 201

Оқушыларға арналған :

1. Б.М.Қосанов. Математикадан дидактикалық ойындар және қызықты жаттығулар. – Алматы, 1998ж
2. «Ойнайық та ойлайық». – Алматы, 1996 ж.
3. Қызықты математика. – Алматыкітап, 1998 ж.
4. К. Ерешева, Г.Жамалбекова. Математикадан өзіндік және бақылау жұмыстары. – «Өлке» баспасы. – Алматы, 2009 ж.
5. Балалар журналы. №6.2018жыл «Балдырған»
6. Балалар журналы №2. 2008жыл «Айгөлек»

№ 1.16.16/2022 ж
Пед кеңесте қаралды

Бекітемін К.Л.Аманов
Талдық НОБЕМ директоры

Келісімін Б.Д.Сейітжанов
Әйтекеби аудандық бйым бөлімінің бастығы

Тақырыбы: «Жаһандық құзыреттілік»

Сыныбы:5

Орындады: Маканова А.К.

Математика пәнінің мұғалімі
Ә/Б отырысында қаралды

Маканова А.К.. Ә/Б жетекшісі

№ 1 хаттама 25 күні 08-2022 ж

Тексерілді

Кенжебаева Г.Б.

Оқу ісінің меңгерушісі

Түсінік хат

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсы білім алушылардың әлемдегі өз орнын анықтау үшін қажетті құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, әдептік нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.

Курстың мақсаты: жаһандық азаматтық құзыреттерге ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

Курстың міндеттері:

- 1) білім алушыларды қазіргі заманның жаһандық сын-тегеуріндерімен таныстыру;
- 2) тұлғаның тұрақты даму мәдениетін қалыптастыру;
- 3) білім алушыларда жергілікті, өңірлік, ұлттық, жаһандық оқиғалар, олардың себептері мен салдарлары туралы талдамалық бағалау түсінігін дамыту;
- 4) эмпатия жағдайында басқа адамдардың қажеттіліктері мен құқықтарына тәрбиелеу;
- 5) мазмұнды және шығармашылық оқыту дағдыларын қалыптастыру.

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсы бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

5 - сыныпта-аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 18 сағат;

Оқу курсы мазмұнының бағдарламасы білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қызығушылықтарын ескере отырып әзірленген 5 бөлімнен тұрады.

1. «Парасаттылық және әдеп».
2. «Азаматтық және патриотизм».
3. «Медиа және қаржылық сауаттылық»
4. «Тіршілік қауіпсіздігі»
5. «Экологиялық мәдениет»

Оқушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар:

- 1) кең ауқымды дағдылар;
- 2) әлеуметтік жауапкершілік;
- 3) сыни, креативті және шығармашылық ойлау;
- 4) өз білімі мен іс-әрекеті үшін жауапкершілік, басқаларға жанашырлық пен құрмет көрсету;
- 5) салауатты өмір сүру дағдысы мен айналасындағы адамдардың әл-ауқатына ықпал ету;
- 6) өмір бойы білім алу қажеттілігі;

Оқушылардың «Жаһандық құзыреттіліктер» курсы бойынша игерген білімдерінің нәтижелері:

- 1) тәжірибеде алған білімдерін қолданады;
- 2) өзінің және басқаның жаңа идеяларын жүзеге асырады;
- 3) сыни тұрғыдан бағалауды және ақпаратпен сенімді жұмыс істеуді үйренеді;
- 4) зерттеушілік, жобамен жұмыс жасау және волонтерлік жұмыс дағдыларын қалыптастырады;
- 5) тұрақты даму мүддесіндегі ашық, мейірімді қоғам құруға бағытталған білім мен дағдыларды қолданады.

Мазмұндық бөлім

1 . «Парасаттылық және әдеп» бірлігіне 3 сағат бөлінген.

Оқушылардың этикалық мәдениетін дамытуға, нақты өмірлік жағдайларда мінез-құлық қағидалары мен нормаларын білуін, жауапты шешімдер қабылдау дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.

2. «Азаматтық және патриотизм» бірлігіне 3 сағат бөлінген. Оқушылардың Отанға деген құрметті ұғыну, ұлт арасындағы татулық, отбасындағы сыйластықтың маңызы мен ролін түсінуге бағытталған.

3. «Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық» бірлігіне 5 сағат бөлінген. Әлеуметтік желіні тиімді қолдану, ақшаны қолдана білу, адал еңбек туралы түсінік қалыптастыруға бағытталған.

4.«Тіршілік қауіпсіздігі» » бірлігіне 4 сағат бөлінген. Оқушылардың өмір қауіпсіздігін сақтауға, жол ережесін білуге бағытталған.

5. «Экологиялық мәдениет» бірлігіне 3 сағат бөлінген. Экологияның негізгі заңдарымен таныстырады, экологиялық санасы дамыған әлеуметтік бағдарланған тұлға болады.

5-сынып

№	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
Парасаттылық және әдеп			
1	Сәлем - сөздің анасы . Ата-бабадан қалған ілтипат – отбасының негізі	1	2.09.
2	«Еділ бол да, Жайық бол, ешкімменен ұрыспа» (Асан қайғы)	1	16.09
3	Дастарқан басында . Біз қорлауға қарсымыз	1	30.09
Азаматтық және патриотизм			
4	Отбасыдағы өзара сыйластық	1	14.10
5	Өз Отанымды мақтан тұтамын! Өз елімнің лайықты азаматымын!	1	28.10
6	Түрлі көзқарас, біртұтас ұлт!	1	11.11
Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық			
7	Әлеуметтік желілер деген не? Әлеуметтік желідегі менің аккаунтым	1	25.11
8	Бартер деген не?	1	9.12
9	Алғашқы ақша қалай пайда болды және оның қызметі.	1	23.12
10	Адамның еңбегі қалай бағаланады?	1	13.01
11	Отбасының кірістері мен шығыстары неден тұрады? Күнделікті шығынды қалай басқаруға болады?	1	27.01
Тіршілік қауіпсіздігі			
12	Үй, аула, мектептегі қауіпсіздік.	1	10.02
13	Отпен ойнама	1	24.02
14	Менің қауіпсіздігім менің қолымда! Денсаулығым өз қолымда!	1	10.03
15	Жолаушы көлікте қалай піл бола алады?	1	07.04
Экологиялық мәдениет			
16	Жер – ортақ үйіміз. Менің айналамдағы әлем	1	21.04
17	Біздің таза ауламыз.	1	5.05
18	Орманда өзін қалай ұстау керек. Қауіпсіз демалыс	1	19.05

Ақпараттық - әдістемелік бөлім

Курсты оқыту барысында білім алушылардың жеке және топтық әлеуметтік, құқықтық, экологиялық проблемаларды өзектендіре отырып, білім алушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып төмендегідей әдістерді тиімді қолдану басшылыққа алынады.

Оқушы мен мұғалімнің іс-әрекеті арқылы төмендегідей іс-әрекеттер орындалады:

- Жағдаяттық тапсырмаларды орындау;
- бейне роликтер көрсету, суреттермен жұмыс;
- ситуациялық есептерді шешу;
- жоба қорғау;
- постерлер жасау;
- конкурстар;
- рөлдік ойындар;
- таныстырылымдар дайындау ;
- экологиялық акциялар;
- ақпараттық буклеттер әзірлеу;
- суреттер конкурсы;

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

Оқушы үшін:

1. Мақал – мәтелдер. Алматы, 2005.
2. Кенжахметұлы С. «Қазақ халқының салт-дәстүрлері». Алматы, 2004ж.
3. К.Сариева «Қазақ тілі және елтану». Алматы, 1997ж.
4. Абай қара сөздері «Фолиант» баспасы 2021ж
5. Ақтөбе , Әйтеке би ауданының энциклопедиясы
6. Өлкетану оқулықтары

Мұғалім үшін:

1. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319 «Білім туралы» Заңы
2. Ә.Табылдиев «Тәрбие өрнектері» Алматы «Мектеп» 1989ж
3. С.Кенжахметұлы «Қазақ халқының салт-дәстүрлері». Алматы ,2006ж.
4. «Мен бір жұмбақ адаммын оны да ойла....» Алматы Кітап 2022ж
5. Абай қара сөздері «Фолиант» баспасы 2021ж
6. <https://asu.edu.kz/> сайты. Парасаттылық мектебі.
7. <https://bilimdiler.kz/> сайты. Әдеп үйірме сабағының күнтізбелік жоспары. Р.К. Асипова.
8. Халықтық педагогика - даналық мектебі. Аманова Ғ.Алматы,2012ж
9. «Қазақ әдебиеті және мемлекеттік тіл» журналы

№1 «18»2022ж
Пед кеңесте қаралды

Бекітемін К.Л.Аманов
Талдық НОББМ директоры

Келісілді Б.Д.Сейлханов
Әйтекеби аудандық білім бөлімінің бастығы

Тақырыбы: «Жаһандық құзыреттілік»

Сыныбы:6

Орындады: Кенжебаева Г.Б.

Қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі
Ә/Б отырысында қаралды

Сейтимова Г.Р. Ә/Б жетекшісі

№ 1 хаттама 25 күні 08 2022 ж

Тексерілді

Кенжебаева Г.Б.

Оқу ісінің меңгерушісі

Түсінік хат

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсы білім алушылардың әлемдегі өз орнын анықтау үшін қажетті құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, әдептік нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.

Курстың мақсаты: жаһандық азаматтық құзыреттерге ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

Курстың міндеттері:

- 1) білім алушыларды қазіргі заманның жаһандық сын-тегеуріндерімен таныстыру;
- 2) тұлғаның тұрақты даму мәдениетін қалыптастыру;
- 3) білім алушыларда жергілікті, өңірлік, ұлттық, жаһандық оқиғалар, олардың себептері мен салдарлары туралы талдамалық бағалау түсінігін дамыту;
- 4) эмпатия жағдайында басқа адамдардың қажеттіліктері мен құқықтарына тәрбиелеу;
- 5) мазмұнды және шығармашылық оқыту дағдыларын қалыптастыру.

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсы бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

6 - сыныпта-аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 18 сағат;

Оқу курсы мазмұнының бағдарламасы білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қызығушылықтарын ескере отырып әзірленген 5 бөлімнен тұрады.

1. «Парасаттылық және әдеп».
2. «Азаматтық және патриотизм».
3. «Медиа және қаржылық сауаттылық»
4. «Тіршілік қауіпсіздігі»
5. «Экологиялық мәдениет»

Оқушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар:

- 1) кең ауқымды дағдылар;
- 2) әлеуметтік жауапкершілік;
- 3) сыни, креативті және шығармашылық ойлау;
- 4) өз білімі мен іс-әрекеті үшін жауапкершілік, басқаларға жанашырлық пен құрмет көрсету;
- 5) салауатты өмір сүру дағдысы мен айналасындағы адамдардың әл-ауқатына ықпал ету;
- 6) өмір бойы білім алу қажеттілігі;

Оқушылардың «Жаһандық құзыреттіліктер» курсы бойынша игерген білімдерінің нәтижелері:

- 1) тәжірибеде алған білімдерін қолданады;
- 2) өзінің және басқаның жаңа идеяларын жүзеге асырады;
- 3) сыни тұрғыдан бағалауды және ақпаратпен сенімді жұмыс істеуді үйренеді;
- 4) зерттеушілік, жобамен жұмыс жасау және волонтерлік жұмыс дағдыларын қалыптастырады;
- 5) тұрақты даму мүддесіндегі ашық, мейірімді қоғам құруға бағытталған білім мен дағдыларды қолданады.

Мазмұндық бөлім

- 1 . «Парасаттылық және әдеп» бірлігіне 3 сағат бөлінген. Оқушылардың этикалық мәдениетін дамытуға, нақты өмірлік жағдайларда мінез-құлық қағидалары мен нормаларын білуін, жауапты шешімдер қабылдау дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.
2. «Азаматтық және патриотизм» бірлігіне 3 сағат бөлінген. Оқушылардың Отанға деген құрметті ұғыну, ұлт арасындағы татулық, отбасындағы сыйластықтың маңызы мен ролін түсінуге бағытталған.
3. «Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық» бірлігіне 5 сағат бөлінген. Әлеуметтік желіні тиімді қолдану, ақшаны қолдана білу, отбасылық бюджет туралы, адал еңбек түсінігін қалыптастыруға бағытталған.
- 4.«Тіршілік қауіпсіздігі» » бірлігіне 4 сағат бөлінген. Оқушылардың өмір қауіпсіздігін сақтауға, жол ережесін білуге бағытталған.
5. «Экологиялық мәдениет» бірлігіне 3 сағат бөлінген. Экологияның негізгі заңдарымен таныстырады, экологиялық санасы дамыған әлеуметтік бағдарланған тұлға болады.

6-сынып

№	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
Парасаттылық және әдеп			
1	Өмірлік ұстанымдарыма берікпін . Ұстазым - қамқорым менің, баулыған асыл өнерге...	1	6.09
2	«Ғылымым жұрттан асты деп, кеңессіз сөз бастама» (Асан қайғы)	1	20
3	Сыйға - сый, сырға – бал. Мен өз әрекетіме жауаптымын	1	4.10
Азаматтық және патриотизм			
4	Менің әлеуметтік ортам	1	18
5	Мектебіміздің мақтанышы	1	8.11
6	Туған өлке тарихы	1	22
Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық			
7	Нетикет деген не? Ғаламтордағы құқығым	1	6.12
8	Ақша қанша тұрады? Басқа елдердің ақшасы	1	20
9	Адамның жеке табысын қалай арттыруға болады?	1	10.01
10	Міндетті отбасылық шығындар мен отбасындағы қажетсіз шығындар	1	24
11	Қымбат заттарды қалай сатып алуға болады? Отбасылық бюджет дегеніміз не?	1	7.02
Тіршілік қауіпсіздігі			
12	Менің үйге қайтар жолым.	1	21
13	Құтқару қызметі. Абайлаңыз, күдікті заттар!	1	7.03
14	Денсаулық пен сұлулық құпиялары немесе гигиена не үшін қажет?	1	28
15	Үй-жайлардағы қауіпсіз жүріс-тұрыс қағидалары	1	11.04
Экологиялық мәдениет			
16	Туған өлкенің сұлулығы	1	25
17	Адам – табиғаттың бір бөлігі. Экологиялық саяхат	1	9.05
18	Неліктен адам табиғатқа немқұрайлы қарайды?	1	23

Ақпараттық - әдістемелік бөлім

Курсты оқыту барысында білім алушылардың жеке және топтық әлеуметтік, құқықтық, экологиялық проблемаларды өзектендіре отырып, білім алушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып төмендегідей әдістерді тиімді қолдану басшылыққа алынады.

Оқушы мен мұғалімнің іс-әрекеті арқылы төмендегідей іс-әрекеттер орындалады:

- Жағдаяттық тапсырмаларды орындау;
- бейне роликтер көрсету, суреттермен жұмыс;
- ситуациялық есептерді шешу;
- жоба қорғау;
- постерлер жасау;
- конкурстар;
- рөлдік ойындар;
- таныстырылымдар дайындау ;
- экологиялық акциялар;
- ақпараттық буклеттер әзірлеу;
- дөңгелек үстел;
- қолөнер бұйымдарын жасау;

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

Оқушы үшін:

- 1.Мақал – мәтелдер.Алматы, 2005.
- 2.Кенжахметұлы С. «Қазақ халқының салт-дәстүрлері». Алматы, 2004ж.
- 3.К.Сариева «Қазақ тілі және елтану». Алматы, 1997ж.
- 4.Абай қара сөздері «Фолиант» баспасы 2021ж
5. Ақтөбе , Әйтеке би ауданының энциклопедиясы
6. Өлкетану оқулықтары

Мұғалім үшін:

1. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319 «Білім туралы» Заңы
2. Ә.Табылдиев «Тәрбие өрнектері» Алматы «Мектеп» 1989ж
3. С.Кенжеахметұлы «Қазақ халқының салт-дәстүрлері». Алматы ,2006ж.
4. «Мен бір жұмбақ адаммын оны да ойла....» Алматы Кітап 2022ж
5. Абай қара сөздері «Фолиант» баспасы 2021ж
6. <https://asu.edu.kz/> сайты. Парасаттылық мектебі.
- 7.<https://bilimdiler.kz/> сайты. Әдеп үйірме сабағының күнтізбелік жоспары.
Р.К. Асипова.
8. Халықтық педагогика - даналық мектебі. Аманова Ғ.Алматы,2012ж
9. «Қазақ әдебиеті және мемлекеттік тіл» журналы

№/ «16» 2022 ж
Пед кеңесте қаралды

Бекітемін К.Л.Аманов
Талдық НОББМ директоры

Келісілді Б.Д.Сейіжанов
Әйтекеби аудандық білім бөлімінің бастығы

Тақырыбы: «Жаһандық құзыреттілік»

Сыныбы: 7

Орындады: Кенжебаева Г.Б.

Қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі
Ә/Б отырысында қаралды

Сейтимова Г.Р. Ә/Б жетекшісі

№ 1 хаттама 25 күні 08 2022 ж

Тексерілді

Кенжебаева Г.Б.

Оқу ісінің меңгерушісі

Түсінік хат

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсы білім алушылардың әлемдегі өз орнын анықтау үшін қажетті құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, әдептік нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.

1. Курстың мақсаты: жаһандық азаматтық құзыреттерге ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

Курстың міндеттері:

- 1) білім алушыларды қазіргі заманның жаһандық сын-тегеуріндерімен таныстыру;
- 2) тұлғаның тұрақты даму мәдениетін қалыптастыру;
- 3) білім алушыларда жергілікті, өңірлік, ұлттық, жаһандық оқиғалар, олардың себептері мен салдарлары туралы талдамалық бағалау түсінігін дамыту;
- 4) эмпатия жағдайында басқа адамдардың қажеттіліктері мен құқықтарына тәрбиелеу;
- 5) мазмұнды және шығармашылық оқыту дағдыларын қалыптастыру.

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсы бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

7 - сыныпта-аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 18 сағат;

Курс бағдарламасы білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қызығушылықтарын ескере отырып әзірленген 5 бөлімнен тұрады.

«Парасаттылық және әдеп» юниті білім алушылардың бойында әдептілік, тілектестік, адалдық, толеранттылық, өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік, ұжымда жұмыс істей білу және мінез-құлық мәдениетінің жоғары стандарттарын білдіретін жеке қасиеттерін дамытуға ықпал етеді.

«Азаматтылық және патриотизм» юниті қазақстандық қоғамның бірдей кодын және мемлекеттілікті құрметтеуді, азаматтық ұстаным мен жауапкершілікті қалыптастыруды, адамдардың қоғамдағы өзара қарым-қатынасын, отбасындағы өзара көмекті, халықаралық сананы қалыптастыруды насихаттайды.

«Медиа және қаржылық сауаттылық» юнитінде медиакеңістік және қаржылық сауаттылықтың негізгі ұғымдарымен және заңдылықтарымен танысады. Қоғамда белсенді өмір сүріп, әлеуметтену үшін қажетті дағды түрлерін қарастырып, ақпаратты талдау, бағалауды дамытады. Білім алушылар ақпаратпен жұмыс істеуге, материалдарды бағалауға, талдауға, жалған мәлімет пен насихатты ажырата білуге үйренеді. Қаржылық сауаттылық туралы білімдері кеңейіп, сауаттылық неден басталатыны, еңбегі арқылы жетістікке жеткен адамдар туралы ақпарат жинақтап, отбасылық бюджетті қалай үнемдеуге болатыны туралы өмірмен байланысты білімдерін дамытады. Білім алушылар қаржылық сауаттылықты жеке қаржылық әлауқатқа жету құралы ретінде пайдалану арқылы әлемдік экономикалық кеңістікке кірігеді.

«Өмір қауіпсіздігі» юниті адам өмірі мен денсаулық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, даралықты, жеке өмірге қол сұқпау және құпиялық

құқығын сақтауға, қорқыту мен зорлық-зомбылықтан қорғану, адам өмірін сақтап қалу жолдарымен танысуға бағытталған.

«Экологиялық мәдениет» юнитінде білім алушылар экологияның негізгі заңдылықтарымен танысады. Өз денсаулығына, айналасындағы адамдарға және табиғатқа жағымды көзқараста болып, ұқыппен қарауды үйренеді. Табиғатты пайдаланудың моральдық-құқықтық принциптерін сақтайды. Қоршаған ортаны қорғау іс-шараларын белсенді жүргізетін, биосферадағы байланыстарды бұзушыларға қарсы, сондай-ақ экологиялық санасы дамыған әлеуметтік-бағдарлы тұлғаны қалыптастырады.

Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

Білім алушыда:

- 1) кең ауқымды дағдылар;
- 2) әлеуметтік жауапкершілік;
- 3) сыни, креативті және шығармашылық ойлау;
- 4) өз білімі мен іс-әрекеті үшін жауапкершілік, басқаларға жанашырлық пен құрмет көрсету;
- 5) салауатты өмір сүру дағдысы мен айналасындағы адамдардың әлауқатына ықпал ету;
- 6) өмір бойы білім алу қажеттілігі;

Білім алушылардың игерген білімдерінің нәтижелері:

- 1) тәжірибеде алған білімдерін;
- 2) өзінің және басқаның жаңа идеяларын;
- 3) сыни тұрғыдан бағалауды және ақпаратпен сенімді жұмыс істеуді;
- 4) зерттеушілік, жобамен жұмыс жасау және волонтерлік жұмыс дағдыларын;
- 5) тұрақты даму мүддесіндегі ашық, мейірімді қоғам құруға бағытталған білім мен дағдыларды қолданады.

Мазмұндық бөлім

1. «Парасаттылық және әдеп» бірлігіне 3 сағат бөлінген. Оқушылардың этикалық мәдениетін дамытуға, нақты өмірлік жағдайларда мінез-құлық қағидалары мен нормаларын білуін, жауапты шешімдер қабылдау дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.
2. «Азаматтық және патриотизм» бірлігіне 3 сағат бөлінген. Оқушылардың Отанға деген құрметті ұғыну, ұлт арасындағы татулық, отбасындағы сыйластықтың маңызы мен ролін түсінуге бағытталған.
3. «Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық» бірлігіне 5 сағат бөлінген. Әлеуметтік желіні тиімді қолдану, ақшаны қолдана білу, отбасылық бюджет туралы, адал еңбек түсінігін қалыптастыруға бағытталған.
4. «Тіршілік қауіпсіздігі» » бірлігіне 4 сағат бөлінген. Оқушылардың өмір қауіпсіздігін сақтауға, жол ережесін білуге бағытталған.
5. «Экологиялық мәдениет» бірлігіне 3 сағат бөлінген. Экологияның негізгі заңдарымен таныстырады, экологиялық санасы дамыған әлеуметтік бағдарланған тұлға болады.

7-сынып

№	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
Парасаттылық және әдеп			
1	«Рухани қасиеттер - адам өміріндегі ең бастысы» (Абай) Жақсылықты күн шуағындай шаша біл!	1	14. 09
2	«Өз мінін білген жігіттің тәлімінде мін бар ма» (Ақтамберді жырау).	1	28
3	Қарым-қатынас жасау мәдениеті. Зорлық-зомбылық және қорлау: алдын алу және қорғану	1	12. 10
Азаматтық және патриотизм			
4	Отан деген мен үшін...	1	26
5	Өзге тілдің бәрін сүй, өз тілінді құрметте!	1	16. 11
6	Өз елін танымал еткен тұлғалар Тарих беттерінен	1	26
Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық			
7	Медиакеңістікте және көпшілік алдында сөз сөйлеу. Телефон алаяқтары: не істеу керек?	1	14. 12
8	Табысты арттыру жолдары. Жеке кірісті қалай тиімді басқаруға болады	1	28
9	Отбасы бюджетін қалай жоспарлауға және үнемдеуге болады. Отбасының қаржылық мақсаттары	1	18. 01
10	Ақша жинақтары қалай құрылады? Банк кредиттері	1	1. 02
11	Отбасының қауіпсіздігі үшін қаржылық қауіпсіздік	1	15
Тіршілік қауіпсіздігі			
12	Табиғаттағы, қауіпсіздік Табиғи апаттар кезіндегі қауіпсіздік	1	1. 03
13	Техниканы қауіпсіз пайдалану	1	15
14	Мен не жеймін? Азық-түлік қауіпсіздігі.	1	5. 04
15	Қауіпсіз ер жетеміз	1	19
Экологиялық мәдениет			
16	Менің өлкемнің, елімнің экологиясы.	1	3. 05
17	Табиғатпен үйлесімділік. Экологиялық қауіптер	1	14
18	Табиғатты қалай сақтауға болады	1	31

Ақпараттық - әдістемелік бөлім

Курсты оқыту барысында білім алушылардың жеке және топтық әлеуметтік, құқықтық, экологиялық проблемаларды өзектендіре отырып, білім алушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып төмендегідей әдістерді тиімді қолдану басшылыққа алынады.

Оқушы мен мұғалімнің іс-әрекеті арқылы төмендегідей іс-әрекеттер орындалады:

- бейне роликтер дайындау, суреттермен жұмыс;
- ситуациялық есептерді шешу;
- жоба қорғау;
- постерлер жасау;
- конкурстар;
- рөлдік ойындар;
- таныстырылымдар дайындау ;
- экологиялық акциялар;
- ақпараттық буклеттер әзірлеу;
- дөңгелек үстел;
- қолөнер бұйымдарын жасау;

Сабақ барысында тапсырмалар орындауда сыни ойлау, деңгейлік тапсырмалар, жұптық, топтық, жеке жұмыстар орындайды.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

Оқушы үшін:

- 1.Мақал – мәтелдер.Алматы, 2005.
- 2.Кенжахметұлы С. «Қазақ халқының салт-дәстүрлері». Алматы, 2004ж.
- 3.К.Сариева «Қазақ тілі және елтану». Алматы, 1997ж.
- 4.Абай қара сөздері «Фолиант» баспасы 2021ж
5. Ақтөбе , Әйтеке би ауданының энциклопедиясы
6. Өлкетану оқулықтары

Мұғалім үшін:

1. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319 «Білім туралы» Заңы
2. Ә.Табылдиев «Тәрбие өрнектері» Алматы «Мектеп» 1989ж
3. С.Кенжеахметұлы «Қазақ халқының салт-дәстүрлері». Алматы ,2006ж.
4. «Мен бір жұмбақ адаммын оны да ойла....» Алматы Кітап 2022ж
5. Абай қара сөздері «Фолиант» баспасы 2021ж
6. <https://asu.edu.kz/> сайты. Парасаттылық мектебі.
- 7.<https://bilimdiler.kz/> сайты. Әдеп үйірме сабағының күнтізбелік жоспары. Р.К. Асипова.
8. Халықтық педагогика - даналық мектебі. Аманова Ғ.Алматы,2012ж
9. «Қазақ әдебиеті және мемлекеттік тіл» журналы

№ 1. 28»2022ж
Пед кеңесте қаралды

Бекітемін К. Л. Аманов
Талдық НОББМ директоры

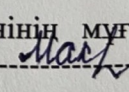
Келісінді В. Д. Сейітханов
Әйтекеби аудандық білім бөлімінің бастығы

Тақырыбы:
«Жаһандық құзыреттілік»

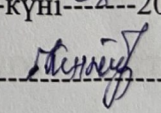
Сыныбы: 8

Орындады: Маканова А.К.

Математика пәнінің мұғалімі
Ә/Б отырысында қаралды

Маканова А.К. Ә/Б жетекшісі

№ 1 хаттама 25 күні 08-2022 ж

Тексерілді

Кенжебаева Г.Б.

Оқу ісінің меңгерушісі

Түсінік хат

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсы білім алушылардың әлемдегі өз орнын анықтау үшін қажетті құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, әдептік нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.

1. Курстың мақсаты: жаһандық азаматтық құзыреттерге ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

Курстың міндеттері:

- 1) білім алушыларды қазіргі заманның жаһандық сын-тегеуріндерімен таныстыру;
- 2) тұлғаның тұрақты даму мәдениетін қалыптастыру;
- 3) білім алушыларда жергілікті, өңірлік, ұлттық, жаһандық оқиғалар, олардың себептері мен салдарлары туралы талдамалық бағалау түсінігін дамыту;
- 4) эмпатия жағдайында басқа адамдардың қажеттіліктері мен құқықтарына тәрбиелеу;
- 5) мазмұнды және шығармашылық оқыту дағдыларын қалыптастыру.

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсы бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

8 - сыныпта-аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 18 сағат;

Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

Білім алушыда:

- 1) кең ауқымды дағдылар;
- 2) әлеуметтік жауапкершілік;
- 3) сыни, креативті және шығармашылық ойлау;
- 4) өз білімі мен іс-әрекеті үшін жауапкершілік, басқаларға жанашырлық пен құрмет көрсету;
- 5) салауатты өмір сүру дағдысы мен айналасындағы адамдардың әл-ауқатына ықпал ету;
- 6) өмір бойы білім алу қажеттілігі;

Білім алушылардың игерген білімдерінің нәтижелері:

- 1) тәжірибеде алған білімдерін;
- 2) өзінің және басқаның жаңа идеяларын;
- 3) сыни тұрғыдан бағалауды және ақпаратпен сенімді жұмыс істеуді;
- 4) зерттеушілік, жобамен жұмыс жасау және волонтерлік жұмыс дағдыларын;
- 5) тұрақты даму мүддесіндегі ашық, мейірімді қоғам құруға бағытталған білім мен дағдыларды қолданады.

Мазмұндық бөлім

Курс бағдарламасы білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қызығушылықтарын ескере отырып әзірленген 5 бөлімнен тұрады.

«Парасаттылық және әдеп» 3-сағат бөлінген. Білім алушылардың бойында әдептілік, тілектестік, адалдық, толеранттылық, өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік, ұжымда жұмыс істей білу және мінез-құлық мәдениетінің жоғары стандарттарын білдіретін жеке қасиеттерін дамытуға ықпал етеді.

«Азаматтылық және патриотизм» 3сағат бөлінген. Қазақстандық қоғамның бірдей кодын және мемлекеттілікті құрметтеуді, азаматтық ұстаным мен жауапкершілікті қалыптастыруды, адамдардың қоғамдағы өзара қарым-қатынасын, отбасындағы өзара көмекті, халықаралық сананы қалыптастыруды насихаттайды.

«Медиа және қаржылық сауаттылық» 4 сағат бөлінген. Медиакеңістік және қаржылық сауаттылықтың негізгі ұғымдарымен және заңдылықтарымен танысады. Қоғамда белсенді өмір сүріп, әлеуметтену үшін қажетті дағды түрлерін қарастырып, ақпаратты талдау, бағалауды дамытады. Білім алушылар ақпаратпен жұмыс істеуге, материалдарды бағалауға, талдауға, жалған мәлімет пен насихатты ажырата білуге үйренеді. Қаржылық сауаттылық туралы білімдері кеңейіп, сауаттылық неден басталатыны, еңбегі арқылы жетістікке жеткен адамдар туралы ақпарат жинақтап, отбасылық бюджетті қалай үнемдеуге болатыны туралы өмірмен байланысты білімдерін дамытады. Білім алушылар қаржылық сауаттылықты жеке қаржылық әл-ауқатқа жету құралы ретінде пайдалану арқылы әлемдік экономикалық кеңістікке кірігеді.

«Тіршілік қауіпсіздігі» 5 сағат бөлінген. Адам өмірі мен денсаулық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, даралықты, жеке өмірге қол сұқпау және құпиялық құқығын сақтауға, қорқыту мен зорлық-зомбылықтан қорғану, адам өмірін сақтап қалу жолдарымен танысуға бағытталған.

«Экологиялық мәдениет» 3 сағат бөлінген. Білім алушылар экологияның негізгі заңдылықтарымен танысады. Өз денсаулығына, айналасындағы адамдарға және табиғатқа жағымды көзқараста болып, ұқыппен қарауды үйренеді. Табиғатты пайдаланудың моральдық-құқықтық принциптерін сақтайды. Қоршаған ортаны қорғау іс-шараларын белсенді жүргізетін, биосферадағы байланыстарды бұзушыларға қарсы, сондай-ақ экологиялық санасы дамыған әлеуметтік-бағдарлы тұлғаны қалыптастырады.

8-сынып

№	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
Парасаттылық және әдеп			
1	Махаббат мәдениеті. «Елің үшін еңбек қыл, отыра берме бекерге» (Дулат Бабатайұлы)	1	8.09
2	«Жақсымен жолдас болсаңыз, айырымасқа серт етер» (Бұқар жырау)	1	22
3	«Ендігі туған балалар, атаңның сөзін бұзбандар!» (Шортанбай Қанайұлы) «Өзіңнен өзін есеп ал» (Абай)	1	6.10
Азаматтық және патриотизм			
4	Толеранттылық деген не? Біз – біртұтас халықпыз!	1	20.
5	Отанға арналады	1	10.11
6	Елім деп соққан жүрегім!	1	24
Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық			
7	Бейнехостинг (YouTube) Прокрастинация	1	8.12
8	Отбасылық табыс Жинақтау. Қалта ақшасы Отбасылық шығындар	1	22
9	Тұрғын үй несиесі. Ипотека. Жоспарсыз сатып алу	1	12.01.23 м
10	Отбасы бюджетін жүргізу ережесі Жинақ жасау түрлері	1	26
Тіршілік қауіпсіздігі			
11	Ережелер мен заңдарды бұзғаны үшін жауапкершілік	1	9.02
12	Жауапты мінез-құлық және инфекцияның алдын алу	1	83
13	Жеке басына қол сұқпаушылық құқығы Зорлық-зомбылыққа нөлдік төзімділік	1	9.03
14	Жеке тұлғалықты сақтау құқығы	1	30
15	Алғашқы көмек көрсету ережесі	1	13.04
16	Табиғатқа деген сүйіспеншілік	1	24
17	Болашақта жер қандай болуы керек?	1	11.05
18	Табиғи апаттар. Қоршаған ортаға зиян келтіргені үшін жауапкершілік	1	25

Ақпараттық - әдістемелік бөлім

Курсты оқыту барысында білім алушылардың жеке және топтық әлеуметтік, құқықтық, экологиялық проблемаларды өзектендіре отырып, білім алушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып төмендегідей әдістерді тиімді қолдану басшылыққа алынады.

Оқушы мен мұғалімнің іс-әрекеті арқылы төмендегідей іс-әрекеттер орындалады:

- бейне роликтер дайындау, суреттермен жұмыс;
- ситуациялық есептерді шешу;
- жоба қорғау;
- постерлер жасау;
- конкурстар;
- рөлдік ойындар;
- таныстырылымдар дайындау ;
- экологиялық акциялар;
- ақпараттық буклеттер әзірлеу;
- дөңгелек үстел;
- қолөнер бұйымдарын жасау;
- қайырымдылық челленджері;
- кітапханаға экскурсия;

Сабақ барысында тапсырмалар орындауда сыни ойлау, деңгейлік тапсырмалар, жұптық, топтық, жеке жұмыстар орындайды.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

Оқушы үшін:

- 1.Мақал – мәтелдер.Алматы, 2005.
- 2.Кенжахметұлы С. «Қазақ халқының салт-дәстүрлері». Алматы, 2004ж.
- 3.К.Сариева «Қазақ тілі және елтану». Алматы, 1997ж.
- 4.Абай қара сөздері «Фолиант» баспасы 2021ж
5. Ақтөбе , Әйтеке би ауданының энциклопедиясы
6. Өлкетану оқулықтары

Мұғалім үшін:

1. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319 «Білім туралы» Заңы
2. Ә.Табылдиев «Тәрбие өрнектері» Алматы «Мектеп» 1989ж
3. С.Кенжеахметұлы «Қазақ халқының салт-дәстүрлері». Алматы ,2006ж.
4. «Мен бір жұмбақ адаммын оны да ойла....» Алматы Кітап 2022ж
5. Абай қара сөздері «Фолиант» баспасы 2021ж
6. <https://asu.edu.kz/> сайты. Парасаттылық мектебі.
- 7.<https://bilimdiler.kz/> сайты. Әдеп үйірме сабағының күнтізбелік жоспары. Р.К. Асипова.
8. Халықтық педагогика - даналық мектебі. Аманова Ғ.Алматы,2012ж
9. «Қазақ әдебиеті және мемлекеттік тіл» журналы

№ / «28» 2022 ж
Пед кеңесте қаралды

Бекітемін К.Л.Аманов
Талдық НОБЕМ директоры

Келісілді В.Д.Сейіханов
Әйтекеби аудандық білім бөлімінің бастығы

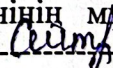

Тақырыбы: «Жаһандық құзыреттілік»

(Зайырлылық және дінтану негіздері)

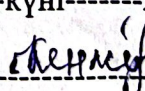
Сыныбы:9

Орындады: Избасаров Ж.Е.

Тарих пәнінің мұғалімі
Ә/Б отырысында қаралды:

Сейтимова Г.Р. Ә/Б жетекшісі

№ 1 хаттама 25 күні 08 2022 ж

Тексерілді:

Кенжебаева Г.Б.

Оқу ісінің меңгерушісі

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Жаһандық құзыреттіліктер» курсы білім алушылардың әлемдегі өз орнын анықтау үшін қажетті құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, әдептік нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.

3. **Курстың мақсаты:** жаһандық азаматтық құзыреттерге ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

4. Курстың міндеттері:

- 1) білім алушыларды қазіргі заманның жаһандық сын-тегеуріндерімен таныстыру;
- 2) тұлғаның тұрақты даму мәдениетін қалыптастыру;
- 3) білім алушыларда жергілікті, өңірлік, ұлттық, жаһандық оқиғалар, олардың себептері мен салдарлары туралы талдамалық бағалау түсінігін дамыту;
- 4) эмпатия жағдайында басқа адамдардың қажеттіліктері мен құқықтарына тәрбиелеу;
- 5) мазмұнды және шығармашылық оқыту дағдыларын қалыптастыру.

5. «Жаһандық құзыреттіліктер» курсы бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

6. Курс бағдарламасы білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қызығушылықтарын ескере отырып әзірленген алты бөлімнен тұрады.

«Парасаттылық және әдеп» юниті білім алушылардың бойында әдептілік, тілектестік, адалдық, толеранттылық, өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік, ұжымда жұмыс істей білу және мінез-құлық мәдениетінің жоғары стандарттарын білдіретін жеке қасиеттерін дамытуға ықпал етеді.

«Азаматтылық және патриотизм» юниті қазақстандық қоғамның бірдей кодын және мемлекеттілікті құрметтеуді, азаматтық ұстаным мен жауапкершілікті қалыптастыруды, адамдардың қоғамдағы өзара қарым-қатынасын, отбасындағы өзара көмекті, халықаралық сананы қалыптастыруды насихаттайды.

«Медиа және қаржылық сауаттылық» юнитінде медиакеңістік және қаржылық сауаттылықтың негізгі ұғымдарымен және заңдылықтарымен танысады. Қоғамда белсенді өмір сүріп, әлеуметтену үшін қажетті дағды түрлерін қарастырып, ақпаратты талдау, бағалауды дамытады. Білім алушылар ақпаратпен жұмыс істеуге, материалдарды бағалауға, талдауға, жалған мәлімет пен насихатты ажырата білуге үйренеді. Қаржылық сауаттылық туралы білімдері кеңейіп, сауаттылық неден басталатыны, еңбегі арқылы жетістікке жеткен адамдар туралы ақпарат жинақтап, отбасылық бюджетті қалай үнемдеуге болатыны туралы өмірмен байланысты білімдерін дамытады. Білім алушылар қаржылық сауаттылықты жеке қаржылық әл-ауқатқа жету құралы ретінде пайдалану арқылы әлемдік экономикалық кеңістікке кірігеді.

«Өмір қауіпсіздігі» юниті адам өмірі мен денсаулық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, даралықты, жеке өмірге қол сұқпау және құпиялық құқығын сақтауға, қорқыту мен зорлық-зомбылықтан қорғану, адам өмірін сақтап қалу жолдарымен танысуға бағытталған.

«Экологиялық мәдениет» юнитінде білім алушылар экологияның негізгі заңдылықтарымен танысады. Өз денсаулығына, айналасындағы адамдарға және табиғатқа жағымды көзқараста болып, ұқыппен қарауды үйренеді. Табиғатты пайдаланудың моральдық-құқықтық принциптерін сақтайды. Қоршаған ортаны қорғау іс-шараларын белсенді жүргізетін, биосферадағы байланыстарды бұзушыларға қарсы, сондай-ақ экологиялық санасы дамыған әлеуметтік-бағдарлы тұлғаны қалыптастырады.

«Зайырлылық және дінтану» юниті (9-сынып) білім алушылардың құқықтық және діни сауаттылығын қалыптастыруға, зайырлылық қағидатын құндылық ретінде түсінуге, діннің қоғам өміріндегі орнын, әлемдік діндердің, жалған діни және деструктивті діни ағымдардың тарихы мен қазіргі жағдайын зерделеуге бағытталған.

Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар
Білім алушыда:

- 1) кең ауқымды дағдылар;
- 2) әлеуметтік жауапкершілік;
- 3) сыни, креативті және шығармашылық ойлау;
- 4) өз білімі мен іс-әрекеті үшін жауапкершілік, басқаларға жанашырлық пен құрмет көрсету;
- 5) салауатты өмір сүру дағдысы мен айналасындағы адамдардың әл-ауқатына ықпал ету;
- 6) өмір бойы білім алу қажеттілігі;
- 7) экстремистік, террористік діни топтар мен ағымдардың идеологиялары мен тәжірибесінің ықпалына қарсы иммунитет қалыптасады.

Білім алушы

- 1) тәжірибеде алған білімдерін;
- 2) өзінің және басқаның жаңа идеяларын;
- 3) сыни тұрғыдан бағалауды және ақпаратпен сенімді жұмыс істеуді;
- 4) зерттеушілік, жобамен жұмыс жасау және волонтерлік жұмыс дағдыларын;
- 5) тұрақты даму мүддесіндегі ашық, мейірімді қоғам құруға бағытталған білім мен дағдыларды қолданады.

Білім алушылар

- 1) өзінің оқуын және жеке дамуын қолдау үшін күшті және әлсіз жақтарын;
- 2) өзінің және басқалардың жақсы өмір сүруі үшін өмірдің түрлі аспектілерін;
- 3) басқалармен ынтымақтастық қарым-қатынасын;
- 4) мемлекеттік, саяси және діни бірлестіктер мен мәдениетаралық қатынастардың мәнін талдай алады.

Білім алушылар

- өз мінез-құлқы мен мәдениетін, жеке тарихын, сондай-ақ құндылықтар мен әртүрлі көзқарастарды;
- әр түрлі жағдайларда жауапты шешімдер қабылдауды сыни бағалайды.

Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттіліктер» оқу пәні бойынша қосымшада берілген Үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр тарауда қамтылуы тиіс оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

Бағдарлама курсы

- 1) Парасаттылық және әдеп - 6
- 2) Азаматтық және патриотизм – 4
- 3) Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық – 6
- 4) Тіршілік қауіпсіздігі – 5
- 5) Экологиялық мәдениет – 4
- 6) Зайырлылық және дінтану негіздері – 11

Барлығы – 36

№	Тақырыбы	Сағат саны	Күні
Парасаттылық және әдеп			
1	Отбасы және неке.	1	2.09
2	Бақыт не әкеледі және бақытқа не кедергі?	1	9.09
3	Корпоративтік жұмыс мәдениеті	1	16.09
4	«Әділ деп соны айтыңыз, турасын қисық бұрмаса» (Шортанбай Қанайұлы)	1	23.09
5	Саяхат әдебі: біз өз еліміздің өкіліміз	1	30.09
6	Қарым-қатынас мәдениеті: гендерлік рөлдер	1	7.10
Азаматтық және патриотизм			
7	Өзгені өзіндей сыйла	1	14.10
8	Әлеуметтік рөлдер мен мәртебелер	1	21.10
9	Ертеңгі жастар қандай болмақ?	1	28.10
10	Ынтымағы жарасқан ел	1	11.11
Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық			
11	Әлеуметтік желілердегі блогерлер	1	18.11
12	Кибербуллинг	1	25.11
13	Белсенді және пассивті кірістер	1	2.12
14	Отбасылық бюджеттің түрлері. Отбасы бюджетін жоспарлау	1	9.12
15	Жинақтарды қалай сақтауға болады	1	16.12
16	Қаржы пирамидасы. Қаржылық әлеует	1	23.12
Тіршілік қауіпсіздігі			
17	Қандай да бір қауіп туындаған жағдайда нені білу маңызды?	1	30.12
18	Төтенше жағдайларда өзіме және басқаларға қалай көмектесе аламын?	1	15.01
19	Өмір мен денсаулыққа қауіпті жағдайлардан қалай шығуға	1	20.01

	болады?		27.01
20	Қауіпсіздік мәселесін кіммен талқылауға болады?	1	3.02
21	АИТВ және ЖИТС туралы не білеміз?	1	16.02
Экологиялық мәдениет			
22	Табиғи ресурстарды қалай пайдаланамыз?	1	17.02
23	Экологиялық тұрақтылық	1	21.02
24	Апаттар мен табиғи апаттардың қоршаған ортаға әсері	1	3.03
25	Таза экологияға құқылымыз. Табиғи ресурстарды қалай пайдаланамыз?	1	10.03
Зайырлылық және дінтану негіздері			
26	Зайырлы мемлекет және дін	1	17.03
27	Діннің пайда болуы және маңыздылығы, әлеуметтік мақсаты мен жіктелуі	1	31.03
28	Діннің құрылымы мен қызметтері. Діннің шығу тегі мен тарихи формалары	1	7.04
29	Ежелгі сенім жүйесі, ұлттық және дәстүрлі діндер	1	14.04
30	Буддизм. Дін ілімі негіздері.	1	21.04
31	Христиан діні. Дін ілімі негіздері.	1	28.04
32	Ислам. Дін ілімі негіздері. Қазақстандағы ислам.	1	5.05
33	Қазақстандағы ислам.	1	12.05
34	Қазақстан аумағындағы православты діни ұйымдардың қызметі.	1	19.05
35	Ислам мәдениеті. Теріс піғылдағы діни ағымдар туралы түсінік. Терроризм.	1	26.05
36	Қазақстан – унитарлық және зайырлы мемлекет. Қазақстанның дінаралық келісім мен татулық аясындағы саясаты	1	30.05

Пайдаланған әдебиеттер тізімі:

Оқушылар үшін:

- 1) <https://asu.edu.kz/> сайты. Парасаттылық мектебі.
- 2) Халықтық педагогика – даналық мектебі. Аманова Ғ. Алматы, 2012ж
- 3) Ә. Табылдыев. «Тәрбие өрнектері» Алматы «Мектеп» 1989ж
- 4) «Зайырлылық және дінтану негіздері» пәні, «Білім» баспасы, 2016
- 5) Мұрат Төлеев. «Халықаралық терроризм Қазақстан және Орта Азия елдеріне төнетін қауіп-қатер ретінде
- 6) Байтенова Н.Ж. «Зайырлы мемлекет жағдайында дінтану пәнін оқытудың кейбір өзекті мәселелері» «Зайырлы мемлекеттегі дін» Алматы қалалық ғылыми-практикалық конференциясы материалдарының жинағы. Алматы, 2006 ж. – 82 б.
- 7) Ислам. Энциклопедиялық анықтамалық. Алматы: «Аруна Ltd. ЖШС», 2010. – 234 б.

Мұғалімдер үшін:

- 1) <https://bilimdiler.kz/> сайты. Әдеп үйірме сабағының күнтізбелік жоспары. Р.К. Асипова.
- 2) Григорьева Т.Г., Линская Л.В., Усолицева Т.П. Основы конструктивного общения. Методическое пособие для преподавателей. – Новосибирск: Изд-во Новосиб. Ун-та; М.: Совершенство, 1997 Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319 Заңы. «Білім туралы» заңы.
- 3) Бейсенов Б.Қ. Таблиғ Жамағатының (дағуатшылар) ұстанымдары // Тәуелсіз Қазақстанның жиырма жыл дамуындағы мәдениеттанулық ғылым: мәселелер, ізденістер, шешімдер II Халықаралық ғылыми-теориялық конференция материалдары. – Алматы, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 30 қараша, 2011. – 339 б.
- 4) Старченко Г.И. Турция: исламский фактор в светском государстве // Народы Азии и Африки. – 1988. - № 2. – С. 25-34.
- 5) Полонская Л.Р. Мусульманские течения в общественной мысли Индии и Пакистана : (Критика «мусульманского национализма»). – М. : Изд-во вост. Лит. , 1963. – 326 с.
- 6) Қазақстандағы діндер. (Құрастырушы) Н.Ж.Бәйтенова, Қ.А. Затов, Рысбекова Ш., Бейсенов Б., Борбасова Қ., Құрманалиева А., Мейрбаев Б. Алматы: Қазақ университеті, 2008. – 399 б.
- 7) Шорыгина Т.А. Вежливые сказки: Этикет для малышей. – М.: Книголюб, 2004